

ת"צ 11-12

בית המשפט המחוזי
בירושלים
בשבתו כבית משפט
לעניינים מנהליים

בעניין שבין:

דניאל מה נעים ת.ז. 316624014

ע"י ב"כ עוה"ד אסף פינק מ.ר. 47378
ו/או יעקב פינק מ.ר. 15042 ו/או טלי איתן מ.ר. 16958
ו/או נעמי מה-נעים מ.ר. 58185 ו/או נועם צוקר מ.ר.
54799 ו/או רעות פרקש צימרינג מ.ר. 59925
ממשרד עורכי דין יעקב פינק
רח' בן יהודה 34, ירושלים 94230
טלפון: 02-6248701, פקס: 02-6248710
דוא"ל: asaf@pinklaw.co.il

המבקש

-נגד-

רשות השידור

מרח'י יפו 161 ת.ד. 28080
ירושלים 91280

המשיבה

סכום/מהות התובענה: השבה סך של 85,386,150 ₪ + בקשה לצו עשה

בקשה לאישור תובענה ייצוגית

לפי חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006

בית המשפט הנכבד מתבקש כדלקמן:

1. לאשר את התובענה הייצוגית המצורפת לבקשה זו **נספח A** לבקשה (להלן: "התובענה") כתובענה ייצוגית, בהתאם להוראות **חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006** (להלן: "חוק התובענות"), בהתאם לפרט 11 בתוספת השנייה לחוק התובענות: "**תביעה נגד רשות להשבת סכומים שגבתה שלא כדין, כמס, אגרה או תשלום חובה אחר**", ובכל שינוי שביהמ"ש הנכבד יחליט עליו ביחס לבקשה.

נספח A

2. לקבוע לפי סעיף 10(א) וסעיף 14(א) לחוק התובענות כי **הקבוצה שבשמה תנוהל התובענה הייצוגית כוללת את כל האנשים ששילמו אגרת טלוויזיה עבור תקופות זמן, החל ממועד סגירת שידורי הטלוויזיה האנלוגיים (מרץ 2011) והלאה, אשר אין ולא היה בחזקתם, במהלך תקופות אלו, ממיר לקליטת שידורי עידן פלוס ו/או שידורי כבלים/לווין.**

3. לקבוע, בהתאם לסעיף 14(א)2 לחוק התובענות, כי המבקש יהיה התובע הייצוגי וכי באי-כוחו בבקשה זו יהיו באי-כוח הקבוצה הכללית המוצעת לייצוג.

4. לקבוע, לפי סעיף 14(א)3 לחוק התובענות, כי עילות התובענה הינן כדלהלן:

- גביית אגרת טלוויזיה שלא כדין ו/או בחוסר סמכות
- הפרת עיקרון תום הלב
- פגיעה בזכות חוקתית – זכות הקניין של הקבוצה
- עשיית עושר ולא במשפט

5. לקבוע את הסעד לתביעה ייצוגית זו בהתאם לסעיף 14(א)4 לחוק התובענות וכי הסעד יהיה בדרך של מתן צו המורה למשיבה לחדול מגביית אגרת הטלוויזיה מאת אנשים שאין בחזקתם ממיר לקליטת שידורי עידן פלוס ו/או שידורי כבלים/לווין וכן צו המורה למשיבה להשיב לחברי הקבוצה את הכספים שגבתה שלא כדין (לרבות קנסות פיגורים, הוצאות טיפול משפטי, ריבית והצמדה וכל סכום רלוונטי לאגרה) וכל זאת בתוספת ריבית והצמדה מיום התשלום עד ליום התשלום בפועל.

6. לקבוע כי ההחלטה בבקשה תפורסם באופן שייקבע ע"י ביהמ"ש בהתאם לסי' 25 לחוק התובענות.

7. לחייב את המשיבה בהוצאות התובענה, בגמול למבקש ובשכר טרחה לבאי כוחו.

לפי בדיקת ב"כ המבקש בפנקס התובענות הייצוגיות, נכון ליום הגשת הבקשה לא נרשמה בקשה או תביעה המעלה שאלות מהותיות בעובדה או במשפט הדומות לשאלות נשואות תובענה זו בפנקס התובענות הייצוגיות בנוגע למשיבה.

בהתאם להוראות סי' 3(א) לתקנות התובענות הייצוגיות (להלן: "תקנות התובענות") מועבר עותק מהבקשה ומהתובענה ליועץ המשפטי לממשלה.

א. מבוא

1. עניינה של בקשה זו הינה באגרת טלוויזיה שגובה המשיבה מרובות אזרחים, אשר כלל אינם מחזיקים ברשותם מקלט טלוויזיה המחויב על פי החוק באגרה, והמשיבה בעזות מצח ובהפרה בוטה של החוק גובה מהם אגרה ככל מתזיק טלוויזיה אחר.
2. מטרה של בקשה זו הינה כפולה: ראשית, לגרום לכך שהמשיבה תחדל מגביית אגרת טלוויזיה שלא כדין, מאת אנשים שאין להם את היכולת לצפות בשידורי טלוויזיה; שנית, להשיב למבקש וליתר חברי הקבוצה את הכספים אשר גבתה שלא כדין.
3. במה דברים אמורים? בתמצית, בחודש מרץ 2011 הופסקו בארץ השידורים האנלוגיים ושידורי הטלוויזיה עברו למערך שידור דיגיטלי בלבד. המשמעות הינה שלא החזקה הן במסך טלוויזיה והן בממיר לקליטת שידורי עידן פלוס ו/או ממיר לשידורי לוויין/כבלים - אין אפשרות לצפות בשידורי הטלוויזיה, ו"הטלוויזיה" יכולה לשמש כמסך בלבד.
4. מסתבר כי ישנם אנשים רבים המחזיקים ברשותם את אותה "טלוויזיה" אשר למעשה אינה משמשת ואינה יכולה לשמש לבדה כמקלט טלוויזיה. אנשים אלו למעשה מחזיקים ברשותם מסך בלבד ואינם יכולים (ואף אינם מעוניינים) לצפות בשידורי הטלוויזיה ומשתמשים בו כמסך בלבד (לצפייה בוידאו, חיבור למחשב או למכשיר D.V.D וכדו').
5. בהתאם לחוק, החובה לשלם אגרת טלוויזיה הינה על מי שמחזיק מקלט טלוויזיה. באופן פשוט ביותר, מסך לבד איננו מקלט טלוויזיה ועל כן לא חלה על אדם המחזיק מסך, חובה לשלם אגרה.
6. יתירה מכך, הפסיקה קבעה זה מכבר כי יש להתיל מבחן פונקציונאלי - ולבחון האם קיים פוטנציאל לקליטת שידורים. במקרה נסוב בקשה זו התשובה לכך, כפי שהשכל הישר מחייב וכפי שנקבע בפסיקה - הינה שלילית.
7. באופן פשוט ביותר, החל ממועד הפסקת השידורים האנלוגיים - ללא ממיר - אין פוטנציאל קליטה - ועל כן אין מקום לחייב אדם שאין ברשותו ממיר, באגרת טלוויזיה שכן אין בחזקתו "מקלט טלוויזיה".

ב. רקע עובדתי

המבקש

8. המבקש מר דניאל מה נעים (להלן: "המבקש" ו/או "דניאל") ואשתו נישאו באוגוסט 2010.
9. בסמוך לחתונה, קיבל המבקש במתנה מכשיר טלוויזיה ישן.
10. מאז ומתמיד המבקש עשה שימוש בטלוויזיה אך ורק כמסך ומעולם לא צפה בו בטלוויזיה. יתירה מזאת, למיטב ידיעתו של המבקש, לא ניתן היה לצפות בשידורי טלוויזיה דרך המכשיר בדירתו אף קודם להפסקת השידורים האנלוגיים.
11. על כל פנים, בסביבות החודשים אוגוסט-ספטמבר בשנת 2012, התקשרו למבקש טלפונית (ככל הנראה רשות השידור ו/או גורם מטעמם) והוא נשאל אם יש לו בבית מכשיר טלוויזיה.
12. המבקש ענה שכן, אך ניסה להסביר כי הטלוויזיה משמשת כמסך בלבד.

13. מספר שבועות לאחר מכן, קיבל המבקש בדואר דרישה לתשלום חוב באגרת טלוויזיה ע"ס 1,167 ₪ כאשר החוב פורט בדרך הבאה:
- א. שנת החוב 2010, תקופה ב': חוב באגרה 205.92 ₪ + קנס פיגורים 101.14 ₪ = 307.06 ₪.
- ב. שנת החוב 2011, תקופה א'+ב': חוב באגרה 388.63 ₪ + קנס פיגורים 192.25 ₪ = 580.88 ₪.
- ג. שנת החוב 2012, תקופה א': חוב באגרה 186.45 ₪ + קנס פיגורים 92.25 ₪ = 278.70 ₪.

מצ"ב כנספח א' לבקשה דרישה לתשלום חוב מיום 19.8.12.

נספח א' לבקשה

14. משכך, אשתו של המבקש התקשרה למשרד עורכי דין פרנקל (וזאת משום שפרטי המשרד הופיעו בדרישה לתשלום כמייצגים את המשיב) והביעה מתאה על דרישת התשלום. מכיוון שהפקידה לא הצליחה להסביר באופן המניח את הדעת מדוע המבקש חויב באגרה, אשתו של המבקש ביקשה לדבר עם עורך דין. אשתו של המבקש נענתה כי עורך הדין עסוק כרגע, ולכן היא השאירה הודעה עם מספר הפלאפון שלה.
15. מכיוון שעורך דין לא התקשר בחזרה לאשתו של המבקש, היא נאלצה להתקשר למשרד עורכי הדין פרנקל שוב ולמחות כנגד דרישת התשלום. גם שיחה זו לא הניבה הסברים המניחים את הדעת ועל כן המבקש הבין כי אם ברצונו שעורך דין יתייחס לטענותיו ברצינות, אין לו ברירה אלא לשלוח לרשות השידור פנייה בכתב.
16. משכך ביום 19.9.12 פנה המבקש במכתב לרשות השידור (במכתב הממוען למשרד עורכי דין פרנקל את אורן).
17. במכתבו, המבקש ביקש לקבל פטור מתשלום אגרה וביטול דרישת התשלום מיום 19.8.12 במלואה וזאת נוכח העובדה כי הוא מעולם לא עשה שימוש במכשיר לצפייה בטלוויזיה. ויתירה מזאת, לאור המעבר לשיטת שידור דיגיטלי, הרי שמחודש מרץ 2011 כלל לא הייתה למבקש היכולת לצפות בטלוויזיה שכן אין ברשותו ממיר ו/או מנוי לחברות הכבלים. המבקש אף ציין במכתבו את פסק דינה של כבוד השופטת חנה פלינר מיום 3.4.12 הפ (ת"א) 7411-09-11 קולנוע חדש בע"מ נ' רשות השידור/המשרד הראשי (פורסם בנבו) הקובע כי כיום מכשיר ללא ממיר, איננו בעל פוטנציאל קליטה המחייב בתשלום אגרה. מצ"ב מכתב המבקש מיום 19.9.12 כנספח ב' לבקשה וכן פסק הדין בעניין קולנוע חדש כנספח ג' לבקשה.

נספחים ב' + ג' לבקשה

18. ביום 16.10.12 קיבל המבקש בדואר מכתב תגובה מאת משרד עו"ד פרנקל את קורן (וזאת למרות שהתאריך שהתנוסס על המכתב היה מלפני כחודש קודם לכן - 19.9.12).
19. במכתב זה דחתה עו"ד מינץ את טענות המבקש. נביא את עיקרי הדברים:
- א. לטענת עו"ד מינץ, המבקש התייחס לאופן השימוש במקלט הטלוויזיה - סעיף 2 למכתב (למרות שכפי שניתן לראות מהמכתב בבירור, המבקש טען כי אין באפשרותו יכולת לצפות בשידורי טלוויזיה).

- ב. עו"ד מינץ טענה כי פסק הדין האמור נדון בבית המשפט השלום ועל כן הוא איננו מהווה תקדים מחייב - סעיף 3 למכתב.
- ג. החוב העדכני עומד על סך של 1,400 ₪.
- ד. הומלץ למבקש להסדיר את החוב בהקדם האפשרי ולמנוע המשך הליכי גביה וצבירת קנסות פיגורים והוצאות עד לתשלום המלא.
- מצ"ב מכתב רשות השידור מיום 19.9.12 כנספת ד' לבקשה.

נספת ד' לבקשה

20. לאור קבלת המכתב, ניסתה אשתו של המבקש להתקשר למשרד עורכי הדין פרנקל פעם נוספת כדי למחות על דרישת התשלום וכדי להבין מתי אם כן לטעמה של הרשות לא תיווצר חובה לתשלום האגרה.
21. הפקידה הסבירה כי לא מעניין את רשות השידור אם יש או אין ברשות המבקש ממיר, מה שחשוב הוא הימצאות "טיונר". הפקידה דחתה את הטענה כי לאור המעבר לשידור הדיגיטאלי אין כל משמעות להימצאות או הימצאות הטיונר וכיום מבחינה פונקציונאלית הרכיב המשמעותי הינו הממיר. אשתו של המבקש אף ציינה כי אם יגיע בודק לביתו של המבקש הוא יראה שאין יכולת צפייה, אך ללא הועיל.
22. לשאלתה של אשתו של המבקש הפקידה הסבירה כי על מנת שלא לחוב באגרת הטלוויזיה בשנה הבאה, הרי שיהא על המבקש להזמין לביתו טכנאי מחשבים שיוציא את הטיונר ויצהיר על כך.
23. למבקש לא נותרה כל ברירה. על מנת להימנע מחוב גדול עוד יותר (קנסות פיגורים והוצאות גבייה) הוא נאלץ לשלם תחת מחאה את מלוא הסכום שרשות השידור דרשה ממנו וזאת לאחר שהניסיונות (הטלפונים והמכתב) להניא את המשיבה מעמדתה לא צלחו ועל כן הוא החליט שלא לצבור ריביות נוספות ואף מתוך חשש מהליכי גבייה ומעיקולים שכן להבנתו החוב המוכחש היה כבר בטיפול משרד עורכי דין.
24. משכך למחרת קבלת המכתב מרשות השידור, דהיינו ביום 17.10.12, שילם המבקש סך של 1,400 ₪ בתשלום טלפוני בכרטיס אשראי. מצ"ב כנספת ה' לבקשה הקבלה שקיבל המבקש בדואר עבור התשלום המעידה על התשלום האמור.

נספת ה' לבקשה

25. המבקש היה סבור ואף סבור היום כי גביית תשלום בגין התקופה שלאחר הפסקת השידורים האנלוגיים, הינה בניגוד לדין. משכך וכן לאור העובדה שגביית אגרה עבור שנת 2013 ממשמשת ובאה, שלח המבקש מכתב לרשות השידור ביום 6.11.12 (יצוין כי המבקש שלח את המכתב הן למשרד עורכי הדין פרנקל והן למשרדי רשות השידור בירושלים). מצ"ב כנספת ו' לבקשה מכתב המבקש מיום 6.11.12.

נספת ו' לבקשה

26. במכתבו זה, ביקש המבקש לקבל בחזרה את סכום האגרה ששולמה (וכן את קנסות הפיגורים ששולמו) בעבור התקופות שלאחר הפסקת השידורים האנלוגיים - דהיינו תקופה ב' בשנת 2011 ועד לסוף שנת 2012. כמו כן, ביקש המבקש לקבל הודעה מאת רשות השידור לפיה בהתאם לנתונים שמסר, הרי שהוא פטור מתשלום האגרה וכי כל עוד נתונים אלה נכונים, לא יחויב ולא ייווצר לו כל חוב כלפי רשות השידור.

27. המבקש אף ציין כי במידה ולא יקבל תשובה תוך 14 יום, הוא יאלץ לשקול נקיטת הליכים משפטיים על מנת לעמוד על זכויותיו ועל זכויות ציבור שלם נוסף עם מקרים דומים לשלו.
28. ביום 7.11.12 התקשרה למבקש הגב' רבקה, שהציגה את עצמה כפקידה ממשד עו"ד פרנקל. המבקש הפנה אותה לאשתו (אשר הינה עורכת דין במשרד הח"מ) ותוכל להסביר לה ביתר בהירות את עמדתו. הגב' רבקה התקשרה לאשתו בסביבות השעה 17:15 וזו אישרה את קבלת הפקס. הפקידה הבהירה כי הכסף לא יוחזר וכן כי האמור בכתבות בעיתון איננו נכון וכל עוד אין פסיקה של העליון בעניין, המבקש עדיין יחויב בתשלום האגרה. כן מסרה גב' רבקה שידע שהוא מחויב כדי שלא ייווצר מצב שלא ישלם את האגרה בשנה הבאה ואז יחויב גם בקנסות פיגורים. אשתו של המבקש ביקשה לקבל תגובה בכתב, הפקידה מסרה: "אני אבדוק אבל בשביל מה צריך תגובה בכתב? בגלל זה אני התקשרתי".
29. משכך, לאחר ייעוץ משפטי שקיבל ונוכח התופעה הפסולה שככל הנראה מקיפה ציבור שלם, ראה המבקש לנכון להגיש בקשה זו לאישור תובענה ייצוגית.

המשיבה

30. המשיבה, רשות השידור (להלן: "רשות השידור" ו/או "המשיבה") פועלת מכוח חוק רשות השידור תשכ"ה-1965 ובין היתר גובה מהציבור את אגרת הטלוויזיה.
31. אגרת הטלוויזיה למעשה משמשת כאמצעי מימון של רשות השידור והשידורים הציבוריים בישראל כך שפשיטא שכל עוד המחוקק לא קבע כי האגרה תחול על כל תושב ותושב באופן גורף, הרי שעל מנת לגבות אגרת טלוויזיה ממחזיק- הרי שבחזקתו של המחזיק צריך להיות מקלט טלוויזיה בעל פוטנציאל קליטה, שכן אין כל היגיון בגביית תשלום עבור שידור מאת אדם שאין לו כלל יכולת לצפות בשידור.
32. ראו הדברים המובאים בפסק דין קולנוע חדש:
- "אחת ממטרות חוק רשות השידור הינה הסדרת מימון פעילות רשות השידור. "אחד האמצעים העיקריים שנקבעו בחוק לשם הגשמת תכלית זו הוא הטלת חלק מעלות פעילותה של רשות השידור על קהל המשתמשים הפוטנציאליים בשירות שהיא מספקת. לצורך כך יצר החוק, בשילוב עם תקנות הפטור אשר הותקנו מכוחו, מנגנון הבורר מתוך קהל המשתמשים הפוטנציאליים בשירותיה של רשות השידור את אלה אשר ישתתפו במימון פעילותה ואת מידת השתתפותם בכך." (ע"א 935/00 מדיק מדיה קורפוריישן בע"מ (בכינוס נכסים) נ' רשות השידור [פורסם במאגרים] [פורסם בנבו])."
33. בעניין זה אף יצוין כי בתוק ההסדרים התכוון משרד האוצר להוסיף חובת אגרה לכל אדם ללא קשר אם יש או אין בחזקתו מקלט טלוויזיה, אך הדבר לא צלח. לאור זאת הרי שכל עוד לא העבירו זאת בחוק, הרי שלא ניתן לגבות כסף מאנשים שאין בחזקתם מקלט טלוויזיה.
34. הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו היא רשות ציבורית הפועלת מכוח חוק הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו התש"ן-1990 ובין היתר היא מפיצה את עידן פלוס מערך השידור הקרקעי דיגיטלי לשידורי טלוויזיה במדינת ישראל על פי החוק הנ"ל (סעיף 51 לחוק).
35. על פי פרסום באתר האינטרנט של הרשות השנייה:

א. "הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו מפיצה את עידן + מערך השידור הקרקעי דיגיטלי לשידורי טלוויזיה במדינת ישראל, על פי חוק. באמצעות המערך ניתן לקלוט, בחיבור חופשי, בעלות חד פעמית (ללא דמי מנוי), את

ערוצי הטלוויזיה הפתוחים של ישראל: ערוצים 1, 2, 10, 33 ו-99. מדובר במהלך חברתי צרכני חשוב של הנגשת שידורי הטלוויזיה הפתוחים בישראל לכלל האוכלוסייה... בזכות הקמת המערך הדיגיטלי יסגרו שידורי הטלוויזיה האנלוגיים בישראל ולכך יתרונות רבים. מערך זה יחליף את מערך השידורים האנלוגיים עם כיבוי, בהדרגה החל מסוף מרס 2011... לטגירת השידור האנלוגי והמעבר לשידור הדיגיטלי יתרונות רבים לציבור הצופים...".

ב. "כדי להתחבר יש לרכוש ערכת קליטה מתאימה ולהתקינה".

ג. "אם ברצונכם לקלוט את שידורי עידן + באמצעות הטלוויזיה שברשותכם, כל שעליכם לעשות הוא לרכוש ערכת קליטה הכוללת ממיר ואנטנה מותאמת, ולחבר את הממיר לטלוויזיה. בחלק מן המקרים נדרשת רכישת אנטנה משופרת (בעלת עוצמת קליטה חזקה יותר) מזו המגיעה עם הממיר".

36. מצ"ב כנספת ז' מסמכים מאתר האינטרנט של הרשות השנייה.

נספח ז' לבקשה

37. כך גם דברים דומים מופיעים באתר רשות השידור:

"קליטת שידורי הטלוויזיה רגישה ביותר לתנאים הטופוגרפיים ולתנאי הסביבה... להבטחת קליטה צלולה בכל מקום מפיצה רשות השידור את שידוריה באמצעות מערך "עידן + ברשת ענפה של משדרי טלוויזיה דיגיטאליים... לקליטת השידורים הללו יש צורך בערכת "עידן + הכוללת ממיר ואנטנה הניתנים לרכישה באופן חופשי בחנויות וברשתות שיווק שונות, אצל מתקיני אנטנות וצלחות לוויין ובסניפי הדואר".

38. מצ"ב כנספת ח' מסמך מאתר רשות השידור.

נספח ח' לבקשה

39. משמעות הדברים הינה שמיום סגירת השידור האנלוגי, קליטה רגילה של שידורי טלוויזיה נעשית אך ורק באמצעות מערך עידן פלוס או לוויין/כבלים ולצורך כך יש צורך בערכת קליטה. ערכת קליטה יכולה להיות ממיר חיצוני/פנימי ואנטנה מותאמת או צלחת לוויין (לעיתים גם אנטנה ו/או ממיר) או התקן USB ייעודי ואנטנה מותאמת. ללא ערכת הקליטה - אין אפשרות לצפות בשידורי טלוויזיה.

40. כפי שהוכרע בה"פ (ת"א) 7411-09-11 קולנוע חדש בע"מ נ' רשות השידור/המשרד הראשי מיום 3.4.12, פורסם בנבו (להלן: "פרשת קולנוע חדש"), מועד הפסקת השידור האנלוגי הוא ה-31.3.2011.

"המבקשת טענה כי לאחרונה הפסיקה רשות השידור את השידור האנלוגי ועברה לשידור דיגיטלי. בתמיכה לטענה זו, צרפה היא את הודעת רשות השידור כפי שפורסמה באתר האינטרנט שלה ביום 17.8.2011 (נספח ו' להמרת הפתיחה). מעיון בהודעה עולה, כי אכן הופסק השידור האנלוגי, שאפשר לצפות בשידורים באמצעות אנטנה על הגג או אנטנה פנימית (ללא ממיר), לטובת שידור דיגיטלי הנקרא "עידן פלוס". לשם קליטת השידור הדיגיטלי יש צורך ברכישה וחיבור ערכת קליטה הכוללת ממיר ואנטנה לחילופין ניתן לקלוט שידורים באמצעות חברות הכבלים והלוויין. לשון אחר, קליטת שידורים בשיטה האנלוגית והדיגיטלית התאפשרה עד למועד סגירת השידור האנלוגי על ידי רשות השידור, החל מאותו מועד על מנת לקלוט שידורים לא די במכשיר כשלעצמו ונדרש חיבורו לממיר דיגיטלי או כאמור חיבור לכבלים/לוויין. ראו לשון ההודעה: "נכון להיום ועד למועד סגירת השידור האנלוגי ניתן לקלוט שידורים הן בשיטה האנלוגית (ערוצים 1, 2, ו-33) הן בשיטה הדיגיטלית. ממועד סגירת השידור האנלוגי ואילך ניתן יהיה לקלוט שידורים בשיטה הדיגיטלית בלבד. על מנת לקלוט את השידורים יהיה עליך לחבר לטלוויזיה שברשותך ממיר דיגיטלי ואנטנה מותאמת." (נספח ו' להמרת הפתיחה). על פי לשון ההודעה, מועד הפסקת השידור האנלוגי הוא, בהתאם להוראות שר התקשורת, ה-31.3.2011. טענה זו לא הוכחה על ידי רשות השידור ולא נסתרה. בנסיבות אלו, יש

לקבל את טיעוניה של המבקשת ולפיו לאור הפסקת השידור האנלוגי המצאות רכיב הטיונר במכשיר אינו רלוונטי עוד, מאחר ונכון למצב החדש ובניגוד לעבר אינו תורם בקליטת שידורים." (סעיף 21 לפסק הדין).

41. נזכיר כי פסק דין קולנוע חדש צורך לבקשה כנספח ג' לעיל.

42. יצוין כי סעיף 44 לחוק רשות השידור קובע כדלקמן:

א) קליטתם והפצתם של שידורי טלוויזיה בשיטה האנלוגית, יופסקו בתום 18 חודשים מהמועד הקובע, ובלבד שבאותו מועד שידורי הטלוויזיה של הרשות מופצים באמצעות תחנות שידור ספרתיות, לציבור יש אפשרות זמינה לרכישת ציוד לקליטת שידורי טלוויזיה בשיטה הספרתית ופורסם צו לפי סעיף 51 לחוק הרשות השנייה.

ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), רשאית הרשות להאריך את התקופה האמורה בסעיף קטן (א), לתקופה נוספת שלא תעלה על שישה חודשים, אם נוכחה כי דחייה כאמור נדרשת בשל שיקולים של טובת הציבור או שמתקיימים טעמים אחרים המצדיקים דחייה כאמור.

ג) בסעיף זה –

"המועד הקובע" – כהגדרתו בסעיף 51(א2) לחוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו, התש"ן-1990 (בחוק זה – חוק הרשות השנייה);

"תחנות שידור ספרתיות" – כהגדרתה בסעיף 51א(ב) לחוק הרשות השנייה.

43. סעיף 51(א2) לחוק הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו (להלן: "חוק הרשות השנייה") קובע כך:

א) תכנון, הקמה והפעלה של תחנות שידור ראשיות לשידורי טלוויזיה בשיטה האנלוגית, כאמור בסעיף קטן (א), וכן קליטתם והפצתם של שידורי טלוויזיה באמצעות תחנות שידור ראשיות כאמור, יופסקו בתום 18 חודשים מהמועד הקובע, ובלבד שבאותו מועד יש לציבור אפשרות זמינה לרכישת ציוד לקליטת שידורי טלוויזיה בשיטה הספרתית, ופורסם צו שהוצא לפי סעיף 51ג; בסעיף זה, "המועד הקובע" – המועד שבו החלה הרשות בהפצת שידורי טלוויזיה באמצעות תחנות שידור ספרתיות, לאחר שניתנה הודעת המנהל לפי סעיף 51א(ט).

44. בחישוב של 18 חודשים מהמועד שהופסק בפועל השידור כפי שתאריך הפסקת השידור מופיע

בקובץ התקנות [התקופה הוארכה עד יום 30.6.2011: ר' ק"ת תשע"א מס' 6971 מיום 31.1.2011

עמ' 618; ק"ת תשע"א מס' 6991 מיום 31.3.2011 עמ' 894]. יוצא שהיום הקובע המקורי שממנו

יש לחשב 18 חודש להפסקת השידור יוצא ביום 31.6.2009.

45. בקיצור נמרץ יאמר פשוט כי לאחר הפסקת השידורים האנלוגיים אין כל יכולת לקלוט שידורי

טלוויזיה ללא רכישת ממיר ואנטנה! אדם שאיננו מחזיק בממיר ואנטנה איננו יכול להיחשב

כמחזיק מקלט טלוויזיה לפי החוק שכן אין לו יכולת קליטה ולמעשה הוא מחזיק במסך בלבד.

46. סעיף 44 (א) בעצמו הכיר בעובדה שיש צורך בתקופת היערכות והסתגלות לשינוי (הפסקת

השידור האנלוגי ומעבר לשידור דיגיטאלי) באומרו "**ובלבד שבאותו מועד שידורי הטלוויזיה של**

הרשות מופצים באמצעות תחנות שידור ספרתיות, לציבור יש אפשרות זמינה לרכישת ציוד

לקליטת שידורי טלוויזיה בשיטה הספרתית". ובמילים אחרות כפי שהציבור זקוק לזמן

היערכות (לרכישת ערכות קליטה), כך ודאי שגם רשות השידור אמורה הייתה לנצל את הזמן

(כולל ההארכות שניתנו) להסתגל ולהיערך למציאות החדשה לרבות גביית אגרת הטלוויזיה רק

מאת האנשים הרלוונטיים, משלא עשתה כן, אין לה אלא להלין על עצמה.

47. המשיבה גובה בריונות וללא סמכות אגרת טלוויזיה גם מאנשים אשר אינם חייבים בה.

ג. הטיעון המשפטי – עילות התביעה

גבייה שלא כדין – חריגה מסמכות

48. בגביית אגרת הטלוויזיה מחברי הקבוצה מפרה המשיבה את הוראות חוק רשות השידור תשכ"ה-1965 (להלן: "חוק רשות השידור").
49. סעיף 28א(א) לחוק רשות השידור קובע כי "המחזיק במקלט טלוויזיה ישלם לרשות אגרה שנתית...".
50. תקנות רשות השידור (אגרה בעד החזקת מקלט טלוויזיה) תשמ"א 1981, קובעות כי "אגרת טלוויזיה" היא אגרה בעד החזקת מקלט טלוויזיה לשנת כספים ומועד תשלום האגרה קבוע ליום 1 בינואר של השנה שבעדה היא הוטלה.
51. תקנות רשות השידור (אגרות, פטורים, קנסות והצמדה) תשל"ד-1974 קובעות פטור מתשלום האגרה אם לדעת המנהל המקלט מקולקל ואי אפשר להשתמש בו ובודק מוסמך מטעם הרשות אישר את הדבר.
52. בשורה התחתונה, על פי לשון החוק התנאי לחיוב באגרה הינו החזקה במקלט טלוויזיה. בעניין זה נצטט מדברי כבוד השופטת חנה פלינר בבית משפט השלום בתל אביב יפו (בפסק הדין בעניין קולנוע חדש):

"על פי סעיף 28א(א) לחוק רשות השידור, הקריטריון הקובע את בסיס החיוב באגרה הוא קריטריון ה"חזקה במקלט טלוויזיה" המהווה תנאי סף לחיוב באגרה, אין חבות באגרה ללא החזקה במקלט. חرف מרכזיות התנאי אין חוק רשות השידור וכן התקנות שיצאו מכוחו מגדירים את המונח "מקלט טלוויזיה" הפסיקה פירשה את המושג בזו הלשון: "בגדר מקלט טלוויזיה נמצא כל מכשיר, או מערכת של מכשירים, אשר מבצע את הפונקציה האמורה של קליטת גלי רדיו והמרתם לכלל תמונה." (ע"א 1934/91 רשות השידור נ' גיורא שור, פ"ד נ(4) 856, 859).

נקבע כי המבחן הקובע אם מכשיר מסוים או צירוף מספר מכשירים הינו "מקלט טלוויזיה" הוא מבחן פונקציונאלי הווי אומר די פוטנציאל לקליטת שידורים: "מבלי למצות, דומה כי המחוקק ביקש להטיל את החיוב באגרה על כל מי שמחזיק במכשיר טלוויזיה ועשוי ליהנות משידורי הטלוויזיה. על רקע זה ניתן להסביר את הוראות הפטור שבתקנות רשות השידור (אגרות, פטורים, קנסות והצמדה), הקובעות כי לא תוטל אגרה אם מקלט הטלוויזיה "מקולקל ואי-אפשר להשתמש בו, ובודק מוסמך מטעם הרשות אישר את הדבר" (תקנה 5(א)(6)). מהוראה זו עולה, כי הוכחה בדבר שלילת הפוטנציאל להנאה מן המכשיר תביא לגיבושו של פטור מן החיוב באגרה. מן הצד השני, קיום פוטנציאל להנאה מן השידורים בידי מי שמחזיק במקלט טלוויזיה, מהווה עילה לחיוב באגרה... המבחן הפונקציונאלי הוא המבטח את הגשמתה של תכלית זו. על-פי מבחן זה, השאלה המכרעת אינה מהי חזותו החיצונית של המכשיר שאנו עוסקים בו. באופן דומה, אין חשיבות מכרעת גם לשאלה, אם מדובר במכשיר אחד או בצירוף של מכשירים אחדים. קשה למצוא צידוק רציונאלי לתחימה של החיוב באגרה רק למקרה שבו הפונקציה הנזכרת מבוצעת על-ידי מכשיר המחולק בין כמה קופסאות. מרכז הכובד הוא בהחזקה של מכשיר אשר יש בו כדי לאפשר את ההנאה משידורי הטלוויזיה. מרכז הכובד הוא בקיומו ובמימושו של פוטנציאל לקלוט את האותות ולתרגמם לכלל תמונה. לעניין זה, לא החזות החיצונית היא הקובעת, אלא השלמות הפונקציונאלית." (עניין גיורא שור, עמ' 860-859).

. (ראו סעיפים 15-17 לפרשת קולנוע חדש, ההדגשות אינן במקור).

53. נמצאנו למדים כי הפסיקה מפרשת את המונח "מקלט טלוויזיה" על פי המבחן הפונקציונאלי. דהיינו, כל עוד קיים פוטנציאל לקליטת שידורים (בין אם באמצעות מכשיר אחד או בצירוף של

- מכשירים אחדים) - המחזיק יחויב בתשלום אגרה, וכל עוד אין פוטנציאל לקליטת שידורים (בין אם באמצעות מכשיר אחד או בצירוף של מכשירים אחדים) - המחזיק פטור מתשלום האגרה. **ודו"ק פוטנציאל קליטה באמצעות המכשירים הקיימים בחזקת מחזיק המסך.**
54. מכאן שגביית אגרת טלוויזיה מאדם שמכשירו ו/או מכשירו אינם בעלי פוטנציאל קליטה - מהווה גבייה שלא כדין.
55. מיום הפסקת השידורים האנלוגיים, נוצרה חזקה הפוכה והיא שכל אדם שאיננו מחזיק במנוי לכבלים יס או הוט בבית ומחזיק רק מסך איננו חייב באגרה שכן ללא ערכת קליטה (ממיר ואנטנה) אין לו יכולת לקלוט שידורי טלוויזיה.
56. למשיבה, אין אלא את הסמכויות שהוענקו לה בדין. כאמור, הדין העניק לרשות את הסמכות לגבות אגרת טלוויזיה אך ורק בשל החזקה במקלט טלוויזיה. מכאן שגביית אגרה מאדם שאין בחזקתו מקלט טלוויזיה, מהווה גבייה שלא כדין, חריגה מסמכות ופגיעה בעקרון חוקיות המנהל.
57. עיקרון חוקיות המינהל קובע כי אין בידי רשות מנהלית, אלא אותה סמכות שהוענקה לה בחוק. עקרון יסוד זה משמש כלי ביקורת על חוקיות ההחלטה המנהלית והוא ביטוי לעקרון הכללי, לפיו הכל חייבים לפעול בהתאם לחוק. כך לגבי הפרט, וכך גם לגבי הרשות המנהלית. ביחס לכל סמכות יש לבחון מה מקורה ועל אילו הוראות היא נסמכת שכן, כידוע, גוף מינהלי "הרי זה גוף משפטי שנוצר על-ידי החוק ושאינו לו קיום אלא על פי החוק. היקף סמכויותיו מוגדר לפי החוק וכל דבר החורג מדי אמותיו של החוק בטל ומבוטל הוא (ultra vires)" (בג"ץ 36/51 חת נ' מועצת עריית חיפה, פ"ד ה, 1553, 1557).
58. יתירה מזאת, מעבר לעובדה שהגבייה המתוארת איננה כדין ומהווה חריגה מסמכות כאמור, הרי שבענייננו המצב חמור כפליים שכן מדובר בגביית אגרה וכידוע לצורך גביית תשלום חובה, הרי שיש צורך בהסמכה מפורשת בחוק. ראו לעניין זה עעמ 980/08 עופר מנירב-רו"ח נ' מדינת ישראל- משרד האוצר מיום 6.9.11 (פורסם בנבו):
- "...העיקרון שאין לגבות תשלומי חובה אלא על פי הסמכה חוקית נגזר מעיקרון חוקיות המינהל שהוא נגזר מעיקרון שלטון החוק (בג"ץ 1640/95 אילנות הקריה (ישראל) בע"מ נ' ראש העיר חולון, פ"ד מט(5) 587, 582 (1996) (להלן: עניין אילנות הקריה); אליעד שרגא ורועי שחר המשפט המינהלי - עקרונות יסוד 283-284 (2009)). לעיקרון זה יש גם חשיבות חוקתית. "ההכרעות הבסיסיות לגבי הנשיאה בנטלים החברתיים - מבחינת עצם הטלתם ומבחינת אופן חלוקתם - חייבות להתקבל על ידי בית המחוקקים הדמוקרטי" (דפנה ברק-ארז משפט מינהלי -110 111 (2010) (להלן: ברק-ארז)). העובדה שהרשות זקוקה לכספים למימון פעילות כלשהי אינה מצדיקה גביית כספים מהציבור ללא הסמכה חוקית (עניין אילנות הקריה, בעמ' 589; בג"ץ 7351/03 ועד הורים עירוני ראשון לציון נ' שרת החינוך, התרבות והספורט (פורסם בנבו), 18.7.05)...". (סעיף 16).**
59. כלומר המשיבה חורגת מסמכותה הספציפית לגבות האגרה רק מאת מחזיקי מקלטי טלוויזיה (בהתאם לסעיף 28א) לחוק ולמבחני הפסיקה), ואף חורגת מעקרון חוקיות המנהל הכללי בכך שגובה אגרה שלא בהתאם להסמכה והוראה מפורשת בחוק.
60. מרגע הפסקת השידורים האנלוגיים היה על המשיבה תחילה לברר בטרם גביית אגרת טלוויזיה, עם כל אדם ואדם האם יש ברשותו ממיר דיגיטאלי ואנטנה ו/או צלחת לוויין ואנטנה שביכולתם

לקלוט שידורי טלוויזיה באמצעות עידן פלוס ו/או כבלים ו/או לוויין. שאם לא כן, הרי שאין חובת
תשלום אגרה על אדם זה ואין לגבותה.

61. כאמור, החל ממועד הפסקת השידורים האנלוגיים ותחילת מערך השידור הדיגיטאלי, למסך או
מקרן כשלעצמו אין בהכרח פוטנציאל קליטה. כאמור, לצורך קליטת השידורים יש צורך בממיר
מסוג כלשהו וכן אנטנה מותאמת. כל עוד לאדם אין ממיר ואנטנה מותאמים המאפשרים קליטת
שידורי הטלוויזיה- אין פוטנציאל קליטה ואין מקום לחייבו בתשלום אגרה.

62. ויודגש, ברור לכל כי כיום מסך טלוויזיה ללא ממיר לקליטת שידורי עידן פלוס, איננו יכול לקלוט
השידורים. רשות השידור אף הודתה בכך בפרשת קולנוע חדש ובהודעותיה לתקשורת במסגרת
ההודעות על המעבר לשידור דיגיטאלי ועידן פלוס. ראו למשל סעיפים 35-38 לעיל המצטטים את
האמור באתר האינטרנט של הרשות השנייה ("כדי להתחבר יש לרכוש ערכת קליטה מתאימה
ולהתקינה"... "אם ברצונכם לקלוט את שידורי עידן + באמצעות הטלוויזיה שברשותכם, כל
שעליכם לעשות הוא לרכוש ערכת קליטה הכוללת ממיר ואנטנה מותאמת, ולחבר את הממיר
לטלוויזיה...") ובאתר האינטרנט של רשות השידור ("...לקליטת השידורים הללו יש צורך
בערכת "עידן + הכוללת ממיר ואנטנה הניתנים לרכישה באופן חופשי בחנויות וברשתות שיווק
שוונות, אצל מתקיני אנטנות וצלחות לוויין ובסניפי הדואר") (ראו נספחים ז'-ח' לעיל). במידה
ותתכחש הרשות לעניין זה, המבקש ובאי כוחו שומרים לעצמם הזכות לצרף חוות דעת ככל שיהא
בכך צורך.

63. מכאן פשוט וברור כי החל מהפסקת השידורים האנלוגיים, גביית אגרת טלוויזיה מאדם ללא
פוטנציאל קליטה (משום שאין לו ממיר ו/או אנטנה)- מהווה גבייה שלא כדין.

64. בעניין זה נצטט מפרשת קולנוע חדש:

"כעת לבחון האם מחודש מרץ 2011 יש למכשירים פוטנציאל קליטה. בעניין זה אין
לי אלא להפנות לאמור בסעיפים 13,14,19,20 לחוות הדעת של מומחה המבקשת.
מדברים אלו, שלא נסתרו כאמור, עולה שמכשירי המבקשת, בין אם יש בהם טיונר
ובין אם לאו, אינם מהווים עוד תחנה לקליטת שידורים ואינם מהווים "מקלט
טלוויזיה" על פי המבחן הפונקציונאלי ולאור השינויים הטכנולוגיים בעת
האחרונה. שינויים אלה גרעו מפוטנציאל המכשיר לקלוט גלי רדיו ולהמירם
לתמונה והפכו אותו למסך/ מוניטור בלבד, ללא אפשרות להנאה משידורים. כל
זאת, כל עוד מסכים אלו אינם מחוברים לממיר". (סעיף 23).

65. למעלה מן הצורך יצוין כי לו תתקבל עמדתה של המשיבה - גביית אגרה מאנשים שאין להם
מכשירים בעלי פוטנציאל קליטה (כפי שפירשה זאת הפסיקה) - הרי שלכאורה יוצא שהמשיבה
גובה את האגרה כמעט מכל תושב ותושב (ואם לא, הרי שמדובר באכיפה סלקטיבית) - ברי כי אין
תימוכין לגישה מסוג זה בלשון החוק.

66. בשולי הדברים יוער כי כלל לא ברור, מדוע מצאה לנכון רשות השידור לטלפן אל המבקש ולשאול
אותו אם יש לו טלוויזיה בבית, בעוד שלאנשים רבים אחרים רשות השידור לא טלפנה כלל. יתירה
מזאת, נראה כי אף יש כאן פגיעה בפרטיות - הכיצד ידעה רשות השידור כי המבקש מקיים משק
בית עצמאי? מהיכן קיבלה רשות השידור את מספר הפלאפון של המבקש? השאלות והתמיהות
שעניין זה מעורר אינן קלות. יתירה מזאת בהתנהלותה של המשיבה עולה חשש כי מדובר על
אכיפה סלקטיבית ואפליית זוגות נשואים בכך שהרשות מחליטה לשלוח להם דרישת תשלום ללא
כל הוכחה כי זוגות אלו רכשו מקלט טלוויזיה.

רכיב הטיונר

67. ויודגש, בעבר הימצאותו של רכיב הטיונר בטלוויזיה היווה גורם בעל משקל רב (ולעיתים אף מכריע) לשאלה אם למכשיר מסוים יש או אין פוטנציאל קליטה. וכך צוין בעניין קולנוע חדש:
- "בהמשך נדרשה הפסיקה לקבוע האם מכשיר שממנו הוצא רכיב הטיונר, המהווה גוף חיצוני או פנימי שבלעדיו לא ניתן לקלוט אותות, נכלל בהגדרת "מקלט טלוויזיה ונקבע לאור המבחן הפונקציונאלי, כי משלא ניתן לקלוט שידורים אין חובת תשלום אגרה...כפי שיפורט להלן הן לגישת רשות השידור הימצאות רכיב הטיונר משפיעה על הקביעה אם עסקינן במקלט טלוויזיה, אם לאו." (סעיף 17)....**
- "בנסיבות אלו, יש לקבל את טיעונה של המבקשת ולפיו לאור הפסקת השידור האנלוגי המצאות רכיב הטיונר במכשיר אינו רלוונטי עוד, מאחר ונכון למצב החדש ובניגוד לעבר אינו תורם בקליטת שידורים" (סעיף 21).**
68. עם זאת, כיום לאור המעבר לשידור דיגיטאלי, הימצאותו של רכיב הטיונר אינו משפיע על פוטנציאל הקליטה כפי שעשה בעבר. לעומת זאת, הימצאותם של ממיר ואנטנה הם אלו שמשפיעים על פוטנציאל הקליטה ועל כן יש להחיל את אותו ההיגיון עליהם. משמע, שעה שאין ציוד קליטה (ממיר ואנטנה) הרי שאין פוטנציאל קליטה ואין לגבות אגרה.
69. במילים אחרות, הפסיקה בעבר (לפני המעבר לשידור דיגיטאלי) קבעה כי במידה ורכיב מסוים (טיונר) מוצא מן הטלוויזיה- הרי שלא ניתן לקלוט יותר את שידורי הטלוויזיה- ובמקרה כזה הרי שאין לגבות אגרה משום שאין פוטנציאל קליטה. באותו היגיון, הרי שכיום כלל אין צורך בטכנאי או בבדיקה כלשהי- מספיק שאין לאדם ציוד קליטה (ממיר ואנטנה) שאז פשיטא שאין פוטנציאל קליטה ועל כן אין מקום לגבות ממנו האגרה.
70. יצוין כי כיום ניתן לרכוש מסכי טלוויזיה בעלי ממיר פנימי מובנה. במקרה כזה, לאור העובדה שהמסך מכיל ממיר מובנה - הרי שקיים פוטנציאל קליטה (בהנחה שגם קיימת אנטנה מותאמת). לעומת זאת כאמור, ככל שלאדם אין ממיר פנימי או חיצוני - הרי שאין פוטנציאל קליטה ואין לגבות ממנו אגרה.
71. כידוע קיימת חובה על חנויות המוכרות מכשירי טלוויזיה לדווח למשיבה מיהו הרוכש על מנת שהמשיבה תוכל לדרוש את גביית האגרה (ראו סעיף 29א לחוק רשות השידור וכן סעיף 8 לתקנות רשות השידור (אגרה בעד החזקת מקלט טלוויזיה) תשמ"א-1981), לאור זאת הרי שהמשיבה יכולה בהחלט לגבות את הכספים המגיעים לה וזאת באמצעות פניה אך ורק לאנשים אשר רכשו ממיר ואנטנה או שרכשו טלוויזיה עם ממיר מובנה.
72. בנוסף לכל האמור, בהתאם להיגיון של פוטנציאל קליטה, הרי שעל רשות השידור לגבות אגרה אף מכל האנשים שיש בחזקתם ציוד לקליטה ניידת (התקן USB ייעודי ואנטנה למחשב נייד) שכן יש להם פוטנציאל לקליטת השידורים. אף אם המכשיר עצמו לא קרוי "טלוויזיה" הרי שלמעשה יש לו פוטנציאל להיות "מקלט טלוויזיה". כך גם, לאדם שאין ממיר, הרי שאין לגבות ממנו אגרה משום שאין לו למעשה "מקלט טלוויזיה" משום שלמכשיר/למכשירים שברשותו אין פוטנציאל קליטה.
73. למעלה מן הצורך יצוין כי פסיקת בית משפט השלום בפסק דין קולנוע חדש, הגם שאיננה מהווה תקדים מחייב, אמורה להנחות רשות ציבורית בפעילותה ובקבלת החלטותיה. בתי המשפט הם המוסמכים לפרש את החוק, ופסק דין חלוט של בית משפט השלום אמור להתוות רשות ציבורית בפעילותה, בתור הערכאה השיפוטית היחידה שנזקקה לנושא. לא יתכן שהמשיבה תעשה דין

- לעצמה ופשוט תתעלם מפסיקתו של ביהמ"ש השלום! עד לפסיקת בית המשפט יתכן והמשיבה עוד יכלה לטעון כי היא קיימת אי ודאות והיא ממשיכה לגבות, אך לאחורינו אין כל סיבה לגביה!
74. באופן דומה בת"צ (מרכז) 10-09-12241 בן ציון יבלינוביץ' נ' חברת פרטנר תקשורת בע"מ, החלטה מיום 2.6.11 (פורסם בנבו) קבעה השופטת שטמר כי "...צריך להניח את פרטנר בתזקתה, שאם תתקבל בקשה נגדה, ואם תיאלץ לשאת בפיצוי ובעלות הנדרשים – תוכל להסיק מכך את המסקנות ההכרחיות הנוגעות לכלל ההתקשרויות שלה...". (ראו סעיף 13 להחלטה).
75. יתירה מזאת יצוין כי על פי השכל הישר, הרי שהיה מקום לתקן את החקיקה ו/או את הנחיות רשות השידור ממועד הפסקת השידורים האנלוגיים, שכן לשון החוק איננו ברור ואיננו מתאים למצב הנוכחי. על כל פנים, החלטה של רשות ציבורית ללכת ראש בקיר ולהמשיך לגבות אגרה ללא כל קשר למציאות המשתנה, ולמרות שיש פסיקה הקובעת שכיום ללא ממיר אין פוטנציאל קליטה, איננה ראויה ואף מהווה גבייה שלא כדין.

עשיית עושר ולא במשפט

76. לפי המפורט בבקשה עולה כי המשיבה גבתה מחברי הקבוצה אגרת טלוויזיה שלא כדין אשר מגיע לסכומי כסף לא מבוטלים. כך שבסופו של יום המשיבה התעשרה שלא כדין על חשבון חברי הקבוצה. לאור זאת, הרי שעל המשיבה להשיב למבקש ולחברי הקבוצה התעשרות זו, וזאת בין היתר לאור סעיף 1א) לחוק עשיית עושר ולא במשפט, התשל"ט-1979 (להלן: "חוק עשיית עושר ולא במשפט") 1979, הקובע כי:

"מי שקיבל שלא על פי זכות שבדין נכס, שירות או טובת הנאה אחרת (להלן - הזוכה) שבאו לו מאדם אחר (להלן - המזכה), חייב להשיב למזכה את הזכיה, ואם השבה בעין בלתי אפשרית או בלתי סבירה - לשלם לו את שוויה".

77. חוק עשיית עושר ולא במשפט חל אף על המדינה כפי שנקבע בסעיף 6(ב) לחוק זה. דברים אלו אף נקבעו בפסיקת בית המשפט העליון:

"גם בישראל הכלל הוא כי במקרה שבו רשות ציבורית גבתה תשלום שלא כדין זכאי האזרח להשבה מכוח דיני עשיית עושר ולא במשפט (ע"א 412/54 הנ"ל [3]; ע"א 706/71 וילנר נ' עיריית ראשון-לציון [7], בעמ' 168; ע"א 447/77 סביר נ' ראש עיריית רמת-גן [8]; בר"ע 2824/91 עיריית חיפה נ' לה נסיונל חברה ישראלית לביטוח בע"מ [9]; ע"א 2299/99 שפייר נ' דיור לעולה בע"מ [10])."

ע"א 7664/00 אברהם רובינשטיין ושות' חברה קבלנית בע"מ נ' עיריית חולון, פ"ד נו(4) 117 (פורסם בנבו)

פגיעה בזכות הקניין ופעולה בניגוד לעקרון תום הלב

78. גביית אגרה על ידי המשיבה, ללא שיש בידה הסמכה לכך בחוק, מהווה הפרה של חובות שעל המשיבה, כרשות ציבורית, חובה לקיים.
79. עיקרון תום הלב, ובפרט עיקרון תום הלב המוגבר החל על רשות, מחייב גם הוא את הרשות להשיב את הכספים שגבתה שלא כדין.
80. לכל הפחות, בגביית האגרה שלא כדין פעלה הרשות ברשלנות.
81. כמו כן, גביית אגרה שלא כדין פוגעת בזכות הקניין של המבקש וחברי הקבוצה.

82. כל זאת עולה כדי הפרת סעיף 3 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו הקובע כי "אין פוגעים בקניינו של אדם". הפגיעה במקרה דנן נעשתה במידה העולה על הנדרש לפי האמור מעלה, שכן המשיבה לא בודקת כראוי פוטנציאל קליטה אלא פשוט גובה אגרה מכל אדם שיש לו מסך בבית, כלומר למטרות נוחות וכדומה. עולה אם כן, כי הפגיעה אף איננה עומדת בתנאי פסקת ההגבלה המופיעים בסעיף 8 לחוק ודין החלטות רשות השידור בעניין זה להתבטל.
83. ומעל זאת: דחיית בקשה זו פירושה שבית המשפט ייתן הכשר לרשות השידור לגבות אגרה תוך עקיפת לשון החוק והפרשנות שבית המשפט העניק לחקיקה זו במהלך השנים. דבר זה עומד בניגוד לעקרונות החוקתיים של המשטר בישראל.

חוסר סבירות בהחלטה של רשות מנהלית

84. כפי שניתן להיווכח על פי האמור בבקשה זו, החלטתה של המשיבה לגבות אגרה טלוויזיה מאנשים שאין בחזקתם ממיר ואנטנה לקליטת השידורים הדיגיטאליים, נעשתה הן בניגוד לדין והן באופן מוטעה לגופו (שכן ללא ציוד הקליטה - אין פוטנציאל לקליטת השידורים). החלטת המשיבה לוקה, אם כן, בחוסר סבירות.
85. העובדה כי המשיבה, שהינה רשות מנהלית בעלת כוח ייחודי במדינה, החליטה על דעת עצמה ובניגוד להוראות החוק, לגבות אגרה שלא בהתאם להסדר החקיקתי, מצביעה על כך שהמשיבה פעלה בחוסר סבירות ובניגוד למצופה ולנדרש מרשות מנהלית.
86. יפים לענייננו דברי בית המשפט (כב' השופטת ארנה לוי) בפרשת יוסף שוטן:

"הפקודה והתקנות מעניקות לשלטונות המס כח רב ומשמעותי בגביית חובות, ומאפשרות נקיטת הליך הפוגע בזכויותיו הקנייניות של האזרח, הכל מבלי שיקדם לכך בירור והליך שיפוטי וללא מתן זכות שימוע לחייב. לכן, יש להקפיד כי ההליך יעשה תוך הקפדה מלאה על התנאים שנקבעו בפקודה ובתקנות כתנאי סף לצורך מימוש כח זה, שהם תנאים מינימליים ביותר בענייננו. "גוף מינהלי סביר, המפעיל כוחות שלטוניים דרסטיים - וגביית תשלומי חובה מחייבת הפעלת כוחות שכאלה, תוך שימוש באמצעים מיוחדים לשם גביית החיובים, מכוח פקודת המסים (גבייה) ודינים נוספים העומדים לרשות הגופים הציבוריים - חייב לפעול בזהירות ובהקפדה בטרם יפנה אל האזרח, להכביד עליו בנטל המסים ולפגוע בקניינו" (ת.א. (ת"א) 2518/00 שירותי בריאות כללית נ' עיריית תל - אביב, [פורסם בנבו] 1.6.05).

תא (ת"א) 30077-07 יעקב שוטן נ' מדינת ישראל, מנהל מיסוי מקרקעין מרכז (פורסם בנבו)

87. לא יהיה זה מופרך להניח כי המשיבה ביקשה לחסוך לעצמה זמן ומשאבים ולחייב את כל מחזיקי מקלטי הטלוויזיה בארץ, אף אלו שהמסך שברשותם איננו בעל פוטנציאל לקליטת שידורי טלוויזיה. יישום החלופה האחרת והנכונה, שפירושה גביית האגרה רק מבעלי מקלטים המהווים לכשעצמם "שלמות פונקציונאלית", כהגדרת הפסיקה, פירושה הקצאת משאבים נוספים. את זאת כנראה מבקשת המשיבה לחסוך, ושלא כדין.
88. ויודגש, לא ניתן לקבל ואף לא אמור לעניין את חברי הקבוצה טענה לפיה גביית האגרה כדין כרוכה במאמץ ו/או משאבים מצד הרשות הגובה. לרשות מותר לגבות אגרה אך ורק על פי החוק ואת

החוק יש לקיים. שעה שהפסיקה קבעה כי המבחן למקלט טלוויזיה הינו המבחן הפונקציונאלי הרי שהרשות לא יכולה לתרוג ממבחן זה על דעת עצמה.

89. יתירה מזאת, אין כל הכרח או סיבה שהגבייה כדין תהא מסובכת או כרוכה בהוצאת משאבים רבים. כך למשל כפי שכיום קיימת על הסוחרים חובת דיווח על מכירת טלוויזיה, הרי שניתן להטיל עליהם חובת דיווח על מכירת ממירים. כך גם הרשות יכולה להסתפק בהצהרה של אדם שאין ברשותו מקלט טלוויזיה בעל פוטנציאל קליטה, על מנת שלא לגבות ממנו אגרה שלא כדין.

90. כמו כן, ברי כי רשות השידור צריכה הייתה להתארגן לקראת השינוי (הפסקת השידורים האנלוגיים) מבעוד מועד ולהיערך בהתאם. מיותר לציין כי הרפורמה במערך השידורים היה ידוע לרשות זמן רב לפני התרחשותה בפועל ולא היה מדובר בהפתעה שנחתה פתאום כרעם ביום בהיר. על כל פנים ודאי כי טענות מסוג זה לא יכולות להוות תירוץ לגביית אגרות שלא כדין.

ד. פירוט הנזק

נזק אישי

91. כפי שפורט לעיל המבקש נאלץ לשלם אגרת טלוויזיה וקנסות פיגורים שלא כדין. כפי שהוכח לעיל, למן הפסקת השידורים האנלוגיים- מחצית שנייה בשנת 2011 - הרי שלמבקש לא היה פוטנציאל קליטה ועל כן לא היה מקום לחייבו בתשלום אגרת טלוויזיה וקנסות פיגורים מכוחה.

92. משכך על המשיבה להשיב לו את הסכומים שגבתה ממנו בגין המחצית השנייה של שנת 2011 וכן שנת 2012 במלואה, לרבות קנסות הפיגורים שנאלץ לשלם.

93. הסכומים אותם נאלץ המבקש לשלם למשיבה, ואשר על המשיבה להשיב לו הינם:

א. תקופה ב' בשנת 2011 (194.315 ₪) לרבות קנסות הפיגורים בעבור תקופה זו (96.125 ₪).

ב. תקופה א' + ב' בשנת 2012 (419.45 ₪) לרבות קנסות פיגורים (92.25 ₪).

ג. ובסה"כ להשיב למבקש סך של 802.14 ₪.

94. בנוסף לכך, הרי שעל המשיבה להשיב את הסכומים המתוארים בתוספת ריבית והצמדה מיום ששולמו למשיבה.

נזק קבוצתי

95. גביית האגרה שלא כדין גרמה לחברי הקבוצה לנזק.

96. כאמור, השידורים האנלוגיים הופסקו במרץ 2011, דהיינו מתחילת אפריל 2011 אנשים רבים נאלצו לשלם אגרת טלוויזיה על אף שלא היה ברשותם מכשירים בעלי פוטנציאל קליטה.

97. בהתאם לתקנות הרלוונטיות, ניתן לשלם את אגרת הטלוויזיה השנתית בשני חלקים ועל כן נוהגת רשות השידור לכנות את מחצית השנה הראשונה כתקופה א' ואת מחצית השנה השנייה כתקופה ב'.

98. על מנת להקל על החישובים בתובענה זו, חושבה התקופה להשבה כאילו רשות השידור גבתה מאת חברי הקבוצה אגרת טלוויזיה שלא כדין החל מתקופה ב' בשנת 2011 על אף שיתכן והגבייה

האסורה החלה עד 3 חודשים לכן, עם בירור הבקשה לאישור וקבלת נתונים המצויים אצל המשיבה יתוקן החישוב בהתאם.

99. יצוין כי סכום אגרת הטלוויזיה שנגבה מהציבור, איננו קבוע והוא משתנה.

100. ביחס לשנת 2011, בהתאם למחקר של הכנסת מיום 3.2.11 בעניין אומדן הכנסות מגביית אגרת רשות השידור באמצעות החברות לשידורי טלוויזיה רב- ערוציים הרי שבחודש ינואר 2011 אגרת הטלוויזיה הייתה בסך של 379 ₪ לשנה. מכאן שמחצית מסכום זה רלוונטי לתקופה ב' - **דהיינו סך של 189.5 ₪ בתוספת קנסות פיגורים**. מצ"ב **כנספת ט'** עמוד רלוונטי ממחקר כנסת מיום 3.2.11.

נספח ט' לבקשה

101. וביחס לשנת 2012, באתר רשות השידור נכתב כי גובה האגרה לשנת 2012 הינו בסה"כ 463 ₪, כאשר תקופה א' היא 279 ₪ ותקופה ב' היא 184 ₪. יצוין גם כי סכומים אלו נכונים אך ורק עד ליום 31.07.2010 וזאת ככל הנראה משום שמסוף חודש יולי, כל פיגור גורר קנסות. מצ"ב **כנספת י'** לבקשה מסמך מאתר האינטרנט של רשות השידור בעניין גובה האגרה לשנת 2012.

נספח י' לבקשה

102. למרות זאת המבקש ובאי כוחו סבורים כי אין כל סיבה שהאגרה השנתית לא תחולק באופן שווה בשווה בין שני התקופות ועל כן החישובים הן של האגרה השנתית והן של הקנסות חולקו באופן שווה בין 2 התקופות של כל שנה ושנה.

103. כך שנכון למועד הגשת בקשה זו, על רשות השידור להשיב לחברי הקבוצה את אגרת הטלוויזיה עבור התקופות הבאות בתוספת ריבית והצמדה מיום ששולמו למשיבה:

א. **תקופה ב' בשנת 2011** לרבות קנסות פיגורים – **סך של 189.5 ₪ בתוספת קנסות פיגורים**.

ב. **תקופות א'+ב' בשנת 2012** לרבות קנסות פיגורים - **סך של 463 ₪ בתוספת קנסות פיגורים**.

104. יצוין כי הן ביחס לנזק האישי והן ביחס לנזק הקבוצתי, יתכנו שינויי מדד קלים ובכל אופן כשביית המשפט הנכבד יפסוק השבה לחברי הקבוצה הרי שיושב לכל חבר בקבוצה הסכום המדויק הרלוונטי לו באופן ספציפי וזאת בהתאם למידע המצוי בידי המשיבה באופן מלא.

ה. חישוב הקבוצה ונזקה

105. לצורך חישוב והערכת הקבוצה שאיננה בעלת פוטנציאל קליטה, נחבר את משקי הבית שהינם בעלי מנוי לטלוויזיה בכבלים/לווין וכן את משקי הבית בעלי ממיר דיגיטלי.

106. על פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן: "למ"ס") כפי שאלו מופיעים באתר האינטרנט של הלמ"ס, בשנת 2010 ל-62% ממשקי הבית בישראל היה מנוי לטלוויזיה בכבלים או בלווין. מצ"ב **כנספת יא'** לבקשה לוח למ"ס- בעלות על מוצרים בני קיימה, בשנים 2000-2010.

נספח יא' לבקשה

107. כמו כן, מהודעה לעיתונות מיום 5.9.11 כפי שזו מופיעה באתר האינטרנט של הלמ"ס, עולה כי ל-29% ממשקי הבית בישראל יש ממיר דיגיטלי (מכשיר לקליטת ערוצי טלוויזיה פתוחים). מצ"ב בנספח יב' לבקשה עמוד ראשון מההודעה לעיתונות מיום 5.9.11.

נספח יב' לבקשה.

108. על כן, האחוז הנותר (כ-9%) הינו משקי בית ללא פוטנציאל קליטה (29+62=91).
109. לאור העובדה כי יתכן וישנם משקי בית שאין בחזקתם מסך כלשהו ו/או לא חויבו בתשלום אגרה (ולא רק כאלו שיש להם מסך אך אין להם ממיר)- נפחית עוד כ-3% למען הזהירות.
110. כלומר, האחוז הנותר (6%) שהם סה"כ כ-130,860 משקי בית (6% מתוך 2,181,000 משקי בית באוכלוסייה בשנת 2010 כפי שמופיע בנספח יא' לעיל) מהווה את גודל הקבוצה לצורך תובענה זו.
111. כאמור לעיל הרי שעל המשיבה להשיב לחברי הקבוצה את הסכום שגבתה עבור תקופה ב' בשנת 2011- סך של 189.5 ₪ וכן הסכום שגבתה עבור תקופות א' + ב' בשנת 2012- סך של 463 ₪. ובסה"כ 652.5 ₪.
112. כאמור לעיל יתכנו שינויי מדד קלים ובכל אופן כשבית המשפט הנכבד יפסוק השבה לחברי הקבוצה הרי שיושב לכל חבר בקבוצה הסכום המדויק הרלוונטי לו באופן ספציפי (כולל קנסות פיגורים ותוספת ריבית והצמדה מיום התשלום למשיבה) וזאת בהתאם למידע המצוי בידי המשיבה באופן מלא.
113. לסיכום נקודה זו, הרי שעל המשיבה להשיב לחברי הקבוצה סך של 85,386,150 ₪ (130,860 משקי בית כפול סך התשלום עבור האגרה בתקופות הרלוונטיות- 652.5 ₪).

נ. התאמת התובענה כתביעה ייצוגית

114. סעיף 3(א) לחוק התובענות קובע כי תובענה ייצוגית ניתן להגיש בין היתר, **"בתביעה כמפורט בתוספת השנייה"**. תובענה זו נכנסת בגדרו של פריט 11 לתוספת השנייה לחוק התובענות: **פרט 11- "תביעה נגד רשות להשבת סכומים שגבתה שלא כדין, כמס, אגרה או תשלום חובה אחר"**.
115. כפי שפורט לעיל, התביעה מבוססת על גביית אגרה שלא כדין. מכאן שהתובענה עומדת בתנאי הסף של סעיף 3(א) לחוק התובענות.
116. לפי סעיף 4(א)(1) לחוק: **"אדם שיש לו עילה בתביעה או בעניין כאמור בסעיף 3(א), המעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל החברים הנמנים עם קבוצת בני אדם – בשם אותה קבוצה"**.
117. למבקש קיימת עילת תביעה אישית נגד המשיבה (כמפורט לעיל בהרחבה) ועילה זו מעוררת שאלות משותפות של עובדה ומשפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה.

ז. הגדרת הקבוצה והשאלות המשותפות

118. הקבוצה שבשמה תנוהל התובענה הייצוגית כוללת את כל האנשים ששילמו אגרת טלוויזיה עבור תקופות זמן, החל ממועד סגירת שידורי הטלוויזיה האנלוגיים (מרץ 2011) והלאה, אשר אין ולא היה בחזקתם, במהלך תקופות אלו, ממיר לקליטת שידורי עידן פלוס ואו שידורי כבלים/לוויין.
119. סעיף 8(א)(1) לחוק: "התובענה מעוררת שאלות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה, ויש אפשרות סבירה שהן יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה".
120. עמדת הפסיקה בכל הנוגע לצורך בשאלות משותפות של משפט או עובדה בין חברי קבוצת התובעים הנה שדי בכך שהיסוד המשותף מהווה מרכיב מהותי בהתדיינות כדי למלא תנאי זה (ראה: ע"א 1977/97 ברזני נ' בזק, פ"ד נה(4) 585, 612).

א. השאלות העובדתיות והמשפטיות הן:

- 1) החל ממועד הפסקת השידורים האנלוגיים, האם משק בית ללא ממיר דיגיטאלי ואנטנה מותאמת (ציוד מותאם) נחשב לבעל פוטנציאל קליטה המחויב בתשלום אגרת טלוויזיה?
  - 2) האם גביית אגרת טלוויזיה ממשק בית שאין בו ממיר (ללא פוטנציאל קליטה) בעבור תקופות, החל ממועד הפסקת השידורים האנלוגיים, מהווה גבייה כדין?
  - 3) האם גובה המשיבה אגרת טלוויזיה ממשקי בית ללא ממיר דיגיטאלי ואנטנה מותאמת (ציוד מותאם)?
- ב. שאלות אלו משותפות לכלל חברי הקבוצה, שכן השאלה האם משק בית ללא ממיר דיגיטלי הינו בעל פוטנציאל קליטה, משפיעה באופן ישיר על חברי הקבוצה.
- ג. קיימת יותר מ"אפשרות סבירה" כי התובענה תוכרע לטובת הקבוצה. העובדות נתמכות בראיות ואינן מעלות מחלוקת של ממש על כך שמיום הפסקת השידורים האנלוגיים, אין אפשרות צפייה (פוטנציאל קליטה) ללא ממיר דיגיטלי. כך שלמעשה המשיבה גובה אגרת טלוויזיה שלא כדין מאת עשרות ומאות אלפי אנשים.
- ד. לפיכך, על סמך העובדות והחתיקוקים הרלוונטיים, קיימת אפשרות סבירה ואפילו למעלה מזה, שהמחלוקת תוכרענה לטובת המבקש והקבוצה.
121. סעיף 8(א)(2) לחוק: "תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין".
- א. הנזק שסופג כל אדם שצריך לשלם את האגרה לטובתו הינו כ-400 ₪ לשנה. לכן ישנו חסם בפני הגשת תביעה אישית ע"י כל אחד ואחד מחברי הקבוצה, וכן עקב העלויות הגבוהות שבניהול הליך משפטי עצמאי. יתירה מזאת, פנייה עצמאית לרשות השידור ומחייה על דרישת החוב- איננה מועילה דבר, המשיבה בשלה- דורשת את האגרה וכל פיגור בתשלום גורר קנסות.
  - ב. הבקשה עוסקת בנושא בעל חשיבות ציבורית מהמעלה הראשונה- גביית אגרה שלא כדין.
  - ג. אישור התביעה כייצוגית יגשים את מטרת חוק תובענות ייצוגיות כפי שהן מפורטות בסעיף 1 לחוק.

ד. קבלת הסעד – השבת האגרה שנגבתה שלא כדין וצו שיורה למשיבה לחדול מהגבייה שלא כדין- תעשה צדק עם עשרות אלפי איש שנאלצים כיום לשלם אגרת טלוויזיה לשווא (שכן הרי אין להם פוטנציאל קליטה!) וללא הסמכה חוקית לכך. רק תובענה ייצוגית המייצגת את כלל הקבוצה תוכל להביא לתוצאה זו.

ה. ריבוי התביעות הנובע מהגשת תביעה אישית ע"י כל אחד מחברי הקבוצה יהווה עומס כבד על מערכת המשפט במדינת ישראל ובזבוז משאבים אדיר.

ו. לאנשים רבים קיים קושי לגשת לערכאות הן בשל סכום הנזק והן בשל העלות של ניהול הליך משפטי, תובענה ייצוגית תאפשר לקבוצה זו את יומה בבית המשפט.

122. סעיף 8(א)(3) לחוק: "קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינהל בדרך הולמת".

א. לבאי כוח המבקש ניסיון בניהול תובענות ייצוגיות ומדובר במשרד עורכי דין עם ותק רב וניסיון בכל תחומי המשפט. בשנים האחרונות הגישו באי כוח המבקש מספר רב של בקשות לתובענות ייצוגיות בתחומים שונים.

ב. למשל בתחום הגנת הצרכן הגישו באי כוח המבקש בקשות לאישור תובענה ייצוגית נגד חברת שטראוס עבור הטעייה בעיצוב אריזת המוצר "דנונה בר-פקאן": ת"צ 15469-07-10 רפאל בורמז נ' שטראוס גרופ. כמו כן, הגישו באי כוח המבקש מספר רב של תובענות ייצוגיות בתחום הגנה על צרכן בדיני הבנקאות, בקשה אחת אשר ניתן בה פסק דין לטובת הקבוצה עסקה בפיצוי הנפגעים מקריסת מערכת המחשוב של בנק הפועלים ב-2008 בת.א. 2522/08 בש"א 4947/08.

ג. בתחום התובענות הייצוגיות המנהליות הגישו באי כוח המבקש בקשה לאישור תובענה ייצוגית כנגד שירות בתי הסוהר בגין גביית עמלה על הפקדת כספים לחשבון האסיר המתנהל בבנק הדואר והנמצא בבעלות שב"ס (ת"צ 42631-03-12). כן הגישו באי כוח המבקש בקשה לאישור תובענה ייצוגית כנגד רשות המיסים בעניין מיסוי יתר של אגרות אג"ח מובנות (ת"צ 54390-11-11). לאחרונה אף הגישו באי כוח המבקש בקשה לאישור נגד רשות השידור והרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו בעניין חוסר בכתוביות לחירשים בשידורים חיים בשידורי ערוץ 1 דרך הממירים של עידן פלוס (ת"צ 2745-07-12).

ד. על כן, קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ינוהל ויוצג בדרך הולמת. לפי מיטב הבנתו של המבקש, אף אין כל ניגוד עניינים בינו ובין יתר חברי הקבוצה שבשם מגיש המבקש את התובענה. כלל חברי הקבוצה נפגעו באופן דומה והמבקש רואה את עצמו כשלוח של כלל חברי הקבוצה.

123. סעיף 8(א)(4) לחוק: "קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינהל בתום לב".

א. המבקש הינו אדם פרטי אשר נגרם לו נזק כתוצאה מהתנהלות המשיבה. למבקש אין כל ניגוד עניינים ועניינם של כלל חברי הקבוצה ינוהל תוך הקפדה על יושר והגינות, על מנת לתקן את העוול שנעשה לחברי הקבוצה.

ח. הסעדים המתבקשים

124. לאור האמור לעיל, מתבקש בית המשפט הנכבד להורות על מתן הסעדים הבאים:

- א. לאשר את התובענה כתובענה ייצוגית;
- ב. להגדיר את הקבוצה המיוצגת לצורכי התובענה הייצוגית, כאמור לעיל;
- ג. ליתן הוראות בדבר אופן פרסום ההחלטה בבקשה זו לכשתתקבל, לקבוע את נוסח פרסום ולחייב את המשיבה בהוצאות הפרסום;
- ד. לקבוע ולהצהיר כי המשיבה גבתה מחברי הקבוצה אגרת טלוויזיה שלא כדין מיום הפסקת השידורים האנלוגיים.
- ה. להורות על השבת האגרה שנגבתה שלא כדין (לרבות קנסות פיגורים, הוצאות משפט וריבית והצמדה מיום התשלום) לחברי הקבוצה, ולהורות למשיבה לחדול מגביית האגרה מאנשים שאין בחזקתם מכשיר ו/או מכשירים בעלי פוטנציאל קליטה.
- ו. לחייב את המשיבה בהוצאות התובענה, בגמול הוגן למבקש שלא יפחת מ-5% מסכום ההשבה הכולל שיינתן ובשכ"ט לבאי כוחם שלא יפחת מ-15% + מע"מ מסכום ההשבה הכולל שיינתן כולל הסעד הלא ממוני- צו עשה.
- ז. ליתן למבקש ולקבוצה כל סעד נכון וצודק בנסיבות העניין, לפי שיקול דעתו של בית המשפט הנכבד.

ט. סיכום

125. כפי שהוסבר ותואר לעיל, המשיבה גבתה (ועודנה גובה) אגרת טלוויזיה שלא כדין מאת אנשים שאין בחזקתם מכשיר ו/או מכשירים בעלי פוטנציאל קליטה.
126. גבייה זו איננה כדין ונעשית בחוסר סמכות ועל כן יש להשיב את שנגבה שלא כדין ולשים לדבר סוף.
127. ישנה חשיבות כי בית המשפט הנכבד יקבל את התובענה ובכך יגשים את התכלית ההרתעתית של חוק תובענות ייצוגיות.
128. מקום מושבה של המשיבה בירושלים. לאור זאת, הרי על פי סעיף 3(א)(1) לתקנות סדר הדין האזרחי התשמ"ד-1984, ע"פ חוק בתי משפט לעניינים מנהליים תש"ס-2000 (ראו סעיף 2 לתוספת השלישית- תביעה כאמור בסעיף 5(ב)(2) לחוק התובענות) יש לבית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים את הסמכות המקומית והעניינית לדון בבקשה זו.
129. לבקשה זו מצורך תצהיר המבקש ותצהיר אשתו.
130. מן הדין ומן הצדק להיעתר לבקשה זו.
- ירושלים, היום _____ לחודש נובמבר, 2012.

תצהיר

אני החתום מטה, דניאל מה נעים נושא תעודת זהות מס' 316624014, לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן, מצהיר בזאת כדלקמן:

הנני נותן תצהירי זה בתמיכה לבקשה לאישור תובענה ייצוגית כנגד רשות השידור בעניין גביית אגרת טלוויזיה שלא כדין.

1. אשתי ואני נישאנו באוגוסט 2010.
2. בסמוך לחתונה, קיבלתי במתנה מכשיר טלוויזיה ישן.
3. מאז ומתמיד עשיתי שימוש בטלוויזיה אך ורק כמסך ומעולם לא צפיתי בו בטלוויזיה. יתירה מזאת, למיטב ידיעתי, לא ניתן היה לצפות בשידורי טלוויזיה דרך המכשיר בדירתי אף קודם להפסקת השידורים האנלוגיים.
4. על כל פנים, בסביבות החודשים אוגוסט- ספטמבר בשנת 2012, התקשרו אלי טלפונית (ככל הנראה רשות השידור /או גורם מטעמם) ונשאלתי אם יש לי בבית מכשיר טלוויזיה.
5. עניתי שכן, אך ניסיתי להסביר כי הטלוויזיה משמשת כמסך בלבד.
6. מספר שבועות לאחר מכן, קיבלתי בדואר דרישה לתשלום חוב באגרת טלוויזיה ע"ס 1,167 ₪ כאשר החוב פורט בדרך הבאה:

א. שנת החוב 2010, תקופה ב': חוב באגרה 205.92 ₪ + קנס פיגורים 101.14 ₪ = 307.06 ₪.

ב. שנת החוב 2011, תקופה א'+ב': חוב באגרה 388.63 ₪ + קנס פיגורים 192.25 ₪ = 580.88 ₪.

ג. שנת החוב 2012, תקופה א': חוב באגרה 186.45 ₪ + קנס פיגורים 92.25 ₪ = 278.70 ₪.

מצ"ב כנספח א' לבקשה דרישה לתשלום חוב מיום 19.8.12.

נספח א' לבקשה

7. משכך, אשתי התקשרה למשרד עורכי דין פרנקל (וזאת משום שפרטי המשרד הופיעו בדרישה לתשלום כמייצגים את המשיב) והביעה מחאה על דרישת התשלום. מכיוון שהפקידה לא הצליחה להסביר באופן המניח את הדעת מדוע המבקש חויב באגרה, אשתי ביקשה לדבר עם עורך דין. אשתי נענתה כי עורך הדין עסוק כרגע, ולכן היא השאירה הודעה עם מספר הפלאפון שלה.
8. מכיוון שעורך דין לא התקשר בחזרה, אשתי נאלצה להתקשר למשרד עורכי הדין פרנקל שוב ולמחות כנגד דרישת התשלום. גם שיחה זו לא הניבה הסברים המניחים את הדעת ועל כן הבנתי כי אם ברצוני שעורך דין יתייחס לטענותי ברצינות, אין לי ברירה אלא לשלוח לרשות השידור פנייה בכתב.
9. משכך ביום 19.9.12 פניתי במכתב לרשות השידור (במכתב הממוען למשרד עורכי דין פרנקל את אורן).

10. במכתבי, ביקשתי לקבל פטור מתשלום אגרה וביטול דרישת התשלום מיום 19.8.12 במלואה וזאת נוכח העובדה כי מעולם לא עשיתי שימוש במכשיר לצפייה בטלוויזיה. ויתרה מזאת, לאור המעבר לשיטת שידור דיגיטלי, הרי שמחודש מרץ 2011 כלל לא הייתה לי היכולת לצפות בטלוויזיה שכן אין ברשותי ממיר ואו מנוי לחברות הכבלים. במכתבי אף ציינתי את פסק דינה של כבוד השופטת חנה פלינר מיום 3.4.12 הפ (ת"א) 7411-09-11 קולנוע חדש בע"מ נ' רשות השידור/המשרד הראשי (פורסם בנבו) הקובע כי כיום מכשיר ללא ממיר, איננו בעל פוטנציאל קליטה המחייב בתשלום אגרה. מצ"ב מכתבי מיום 19.9.12 כנספת ב' לבקשה וכן פסק הדין בעניין קולנוע חדש כנספת ג' לבקשה.

נספחים ב' + ג' לבקשה

11. ביום 16.10.12 קיבלתי בדואר מכתב תגובה מאת משרד עו"ד פרנקל את קורן (וזאת למרות שהתאריך שהתנוסס על המכתב היה מלפני כחודש קודם לכן - 19.9.12).

12. במכתב זה דחתה עו"ד מינץ את טענותיי. נביא את עיקרי הדברים:

א. לטענת עו"ד מינץ, התייחסתי לאופן השימוש במקלט הטלוויזיה - סעיף 2 למכתב (למרות שכפי שניתן לראות מהמכתב בבירור, טענתי כי אין באפשרותי יכולת לצפות בשידורי טלוויזיה).

ב. עו"ד מינץ טענה כי פסק הדין האמור נדון בבית המשפט השלום ועל כן הוא איננו מהווה תקדים מחייב - סעיף 3 לבקשה.

ג. החוב העדכני עומד על סך של 1,400 ₪.

ד. הומלץ לי להסדיר את החוב בהקדם האפשרי ולמנוע המשך הליכי גביה וצבירת קנסות פיגורים והוצאות עד לתשלום המלא.

מצ"ב מכתב רשות השידור מיום 19.9.12 כנספת ד' לבקשה.

נספח ד' לבקשה

13. לאור קבלת המכתב, אשתי ניסתה להתקשר למשרד עורכי הדין פרנקל פעם נוספת כדי למחות על דרישת התשלום וכדי להבין מתי אם כן לטעמה של הרשות לא תיווצר חובה לתשלום האגרה.

14. הפקידה הסבירה לאשתי כי לא מעניין את רשות השידור אם יש או אין ברשותנו ממיר, מה שחשוב הוא הימצאות "טיונר". הפקידה דחתה את הטענה כי לאור המעבר לשידור הדיגיטלי אין כל משמעות להימצאות או הימצאות הטיונר וכיום מבחינה פונקציונאלית הרכיב המשמעותי הינו הממיר. אשתי אף ציינה כי אם יגיע בודק לביתנו הוא יראה שאין לנו יכולת צפייה, אך ללא הועיל.

15. לשאלתה של אשתי הפקידה הסבירה כי על מנת שלא לחוב באגרת הטלוויזיה בשנה הבאה, הרי שיהא עלינו להזמין לביתנו טכנאי מחשבים שיוציא את הטיונר ויצהיר על כך.

16. לא נותרה בידי כל ברירה. על מנת להימנע מחוב גדול עוד יותר (קנסות פיגורים והוצאות גבייה) נאלצתי לשלם תחת מחאה את מלוא הסכום שרשות השידור דרשה ממני וזאת לאחר שהניסיונות (הטלפונים והמכתב) להניא את המשיבה מעמדתה לא צלחו ועל כן החלטתי שלא לצבור ריביות נוספות ואף מתוך חשש מהליכי גבייה ומעיקולים שכן להבנתי החוב המוכחש היה כבר בטיפול משרד עורכי דין.

17. משכך למחרת קבלת המכתב מרשות השידור, דהיינו ביום 17.10.12, אשתי שילמה סך של 1,400 ₪ בתשלום טלפוני בכרטיס אשראי. מצ"ב נספח ה' לבקשה הקבלה שקיבלנו בדואר עבור התשלום המעידה על התשלום האמור.

נספח ה' לבקשה

18. בעצת באי כוחי, הנני סבור כי גביית תשלום בגין התקופה שלאחר הפסקת השידורים האנלוגיים, הינה בניגוד לדין. משכך וכן לאור העובדה שגביית אגרה עבור שנת 2013 ממשמשת ובאה, שלחתי מכתב לרשות השידור ביום 6.11.12 (יצוין כי שלחתי את המכתב הן למשרד עורכי הדין פרנקל והן למשרדי רשות השידור בירושלים). מצ"ב נספח ו' לבקשה מכתבי מיום 6.11.12.

נספח ו' לבקשה

19. במכתבי זה, ביקשתי לקבל בחזרה את סכום האגרה ששולמה (וכן את קנסות הפיגורים ששולמו) בעבור התקופות שלאחר הפסקת השידורים האנלוגיים- דהיינו תקופה ב' בשנת 2011 ועד לסוף שנת 2012. כמו כן, ביקשתי לקבל הודעה מאת רשות השידור לפיה בהתאם לנתונים שמסרתי, הרי שאני פטור מתשלום האגרה וכי כל עוד נתונים אלה נכונים, לא אחויב ולא ייווצר לי כל חוב כלפי רשות השידור.

20. במכתב אף ציינתי כי במידה ולא אקבל תשובה תוך 14 יום, איאלץ לשקול נקיטת הליכים משפטיים על מנת לעמוד על זכויותי ועל זכויות ציבור שלם נוסף עם מקרים דומים לשלי.

21. ביום 7.11.12 התקשרה אלי הגב' רבקה, שהציגה את עצמה כפקידה ממשרד עו"ד פרנקל. הפניתי אותה לאשתי (אשר הינה עורכת דין במשרד באי כוחי) ותוכל להסביר לה ביתר בהירות את עמדתו. הגב' רבקה התקשרה לאשתי בסביבות השעה 17:15 וזו אישרה את קבלת הפקס. הפקידה הבהירה כי הכסף לא יוחזר וכן כי האמור בכתבות בעיתון איננו נכון וכל עוד אין פסיקה של העליון בעניין, עדיין אחויב בתשלום האגרה. כן מסרה גב' רבקה שאדע שאני מחויב כדי שלא ייווצר מצב שלא אשלם את האגרה בשנה הבאה ואז אחויב גם בקנסות פיגורים. אשתי ביקשה לקבל תגובה בכתב, הפקידה מסרה: "אני אבדוק אבל בשביל מה צריך תגובה בכתב? בגלל זה אני התקשרתי".

22. משכך, לאחר ייעוץ משפטי שקיבלתי ונוכח התופעה הפסולה שככל הנראה מקיפה ציבור שלם, ראיתי לנכון להגיש בקשה זו לאישור תובענה ייצוגית.

23. למיטב ידיעתי ועל פי ייעוץ משפטי שקיבלתי, מיום סגירת השידור האנלוגי, קליטה רגילה של שידורי טלוויזיה נעשית אך ורק באמצעות מערך עידן פלוס או לוויין/כבלים ולצורך כך יש צורך בערכת קליטה. ערכת קליטה יכולה להיות ממיר חיצוני/פנימי ואנטנה מותאמת או צלחת לוויין (לעיתים גם אנטנה ו/או ממיר) או התקן USB ייעודי ואנטנה מותאמת. **ללא ערכת הקליטה - אין אפשרות לצפות בשידורי טלוויזיה.**

24. לאחר הפסקת השידורים האנלוגיים אין כל יכולת לקלוט שידורי טלוויזיה ללא רכישת ממיר ואנטנה! בעצת באי כוחי, אדם שאיננו מחזיק בממיר ואנטנה איננו יכול להיחשב כמחזיק מקלט טלוויזיה לפי החוק שכן אין לו יכולת קליטה ולמעשה הוא מחזיק במסך בלבד.

25. על פי יעוץ משפטי שקיבלתי, על פי לשון החוק התנאי לחיוב באגרה הינו החזקה במקלט טלוויזיה והפסיקה מפרשת את המונח "מקלט טלוויזיה" על פי המבחן הפונקציונאלי.

26. דהיינו, כל עוד קיים פוטנציאל לקליטת שידורים (בין אם באמצעות מכשיר אחד או בצירוף של מכשירים אחדים) - המחזיק יחויב בתשלום אגרה, וכל עוד אין פוטנציאל לקליטת שידורים (בין אם באמצעות מכשיר אחד או בצירוף של מכשירים אחדים) - המחזיק פטור מתשלום האגרה. **דו"ק פוטנציאל קליטה באמצעות המכשירים הקיימים בחזקת מחזיק המסך.**
27. ויודגש, ברור לכל כי כיום מסך טלוויזיה ללא ממיר לקליטת שידורי עידן פלוס, איננו יכול לקלוט השידורים. רשות השידור אף הודתה בכך בפרשת קולנוע חדש ובהודעותיה לתקשורת במסגרת ההודעות על המעבר לשידור דיגיטאלי ועידן פלוס. ראו למשל סעיפים 35-38 לבקשה המצטטים את האמור באתר האינטרנט של הרשות השנייה ("כדי להתחבר יש לרכוש ערכת קליטה מתאימה ולהתקינה"...) **"אם ברצונכם לקלוט את שידורי עידן + באמצעות הטלוויזיה שברשותכם, כל שעליכם לעשות הוא לרכוש ערכת קליטה הכוללת ממיר ואנטנה מותאמת, ולחבר את הממיר לטלוויזיה..."** ובאתר האינטרנט של רשות השידור ("...לקליטת השידורים הללו יש צורך בערכת "עידן + הכוללת ממיר ואנטנה הניתנים לרכישה באופן חופשי בחנויות וברשתות שיווק שונות, אצל מתקיני אנטנות וצלחות לוויין ובסניפי הדואר") (ראו נספחים ז'-ח' לעיל). במידה ותתכחש הרשות לעניין זה, באי כוחי ואני שומרים לעצמנו הזכות לצרף חוות דעת ככל שיהא בכך צורך.
28. מכאן שגביית אגרת טלוויזיה מאדם שמכשירו ואו מכשירו אינם בעלי פוטנציאל קליטה - מהווה גבייה שלא כדין.
29. בעצת באי כוחי, למעלה מן הצורך יצוין כי לו תתקבל עמדתה של המשיבה - גביית אגרה מאנשים שאין להם מכשירים בעלי פוטנציאל קליטה (כפי שפירשה זאת הפסיקה) - הרי שלכאורה יוצא שהמשיבה גובה את האגרה כמעט מכל תושב ותושב (ואם לא, הרי שמדובר באכיפה סלקטיבית) - ברי כי אין תימוכין לגישה מסוג זה בלשון החוק.
30. בשולי הדברים יוער כי כלל לא ברור, מדוע מצאה לנכון רשות השידור לטלפן אלי ולשאול אותי אם יש לי טלוויזיה בבית, בעוד שלאנשים רבים אחרים רשות השידור לא טלפנה כלל. יתירה מזאת, נראה כי אף יש כאן פגיעה בפרטיות - הכיצד ידעה רשות השידור כי אני מקיים משק בית עצמאי? מהיכן קיבלה רשות השידור את מספר הפלאפון שלי? השאלות והתמיהות שעניין זה מעורר אינן קלות. יתירה מזאת בהתנהלותה של המשיבה עולה חשש כי מדובר על אכיפה סלקטיבית ואפליית זוגות נשואים בכך שהרשות מחליטה לשלוח להם דרישת תשלום ללא כל הוכחה כי זוגות אלו רכשו מקלט טלוויזיה.
31. על פי ייעוץ משפטי שקיבלתי, בעבר הימצאותו של רכיב הטיונר בטלוויזיה היווה גורם בעל משקל רב (ולעיתים אף מכריע) לשאלה אם למכשיר מסוים יש או אין פוטנציאל קליטה. עם זאת, כיום לאור המעבר לשידור דיגיטאלי, הימצאותו של רכיב הטיונר אינו משפיע על פוטנציאל הקליטה כפי שעשה בעבר. לעומת זאת, הימצאותם של ממיר ואנטנה הם אלו שמשפיעים על פוטנציאל הקליטה ועל כן יש להחיל את אותו ההיגיון עליהם. משמע, שעה שאין ציוד קליטה (ממיר ואנטנה) הרי שאין פוטנציאל קליטה ואין לגבות אגרה.
32. בעצת באי כוחי, בנוסף לכל האמור, בהתאם להיגיון של פוטנציאל קליטה, הרי שעל רשות השידור לגבות אגרה אף מכל האנשים שיש בחזקתם ציוד לקליטה ניידת (התקן USB ייעודי ואנטנה למחשב נייד) שכן יש להם פוטנציאל לקליטת השידורים. אף אם המכשיר עצמו לא

קרוי "טלוויזיה" הרי שלמעשה יש לו פוטנציאל להיות "מקלט טלוויזיה". כך גם, לאדם שאין ממיר, הרי שאין לגבות ממנו אגרה משום שאין לו למעשה "מקלט טלוויזיה" משום שלמכשיר/למכשירים שברשותו אין פוטנציאל קליטה.

33. בעצת באי כוחי, למעלה מן הצורך יצוין כי פסיקת בית משפט השלום בפסק דין קולנוע חדש, הגם שאיננה מהווה תקדים מחייב, אמורה להנחות רשות ציבורית בפעילותה ובקבלת החלטותיה. בתי המשפט הם המוסמכים לפרש את החוק, ופסק דין חלוט של בית משפט השלום אמור להתוות רשות ציבורית בפעילותה, בתור הערכאה השיפוטית היחידה שנוקקה לנושא.

נזק אישי:

34. כפי שפורט לעיל, נאלצתי לשלם אגרת טלוויזיה וקנסות פיגורים שלא כדין. כפי שהוכח לעיל, למן הפסקת השידורים האנלוגיים- מחצית שנייה בשנת 2011 - הרי שלא היה לי פוטנציאל קליטה ועל כן לא היה מקום לחייב אותי בתשלום אגרת טלוויזיה וקנסות פיגורים מכוחה.

35. משכך על המשיבה להשיב לי את הסכומים שגבתה ממני בגין המחצית השנייה של שנת 2011 וכן שנת 2012 במלואה, לרבות קנסות הפיגורים שנאלצתי לשלם.

36. הסכומים אותם נאלצתי לשלם למשיבה, ואשר על המשיבה להשיב לי הינם:

א. תקופה ב' בשנת 2011 (194.315 ₪) לרבות קנסות הפיגורים בעבור תקופה זו (96.125 ₪).

ב. תקופה א' + ב' בשנת 2012 (419.45 ₪) לרבות קנסות פיגורים (92.25 ₪).

ג. ובסה"כ להשיב לי סך של 802.14 ₪.

37. בנוסף לכך, הרי שעל המשיבה להשיב את הסכומים המתוארים בתוספת ריבית והצמדה מיום ששולמו למשיבה.

נזק קבוצתי:

38. על פי ייעוץ משפטי שקיבלתי, גביית האגרה שלא כדין גרמה לתברי הקבוצה לנזק.

39. כאמור, השידורים האנלוגיים הופסקו במרץ 2011, דהיינו מתחילת אפריל 2011 אנשים רבים נאלצו לשלם אגרת טלוויזיה על אף שלא היה ברשותם מכשירים בעלי פוטנציאל קליטה.

40. בהתאם לתקנות הרלוונטיות, ניתן לשלם את אגרת הטלוויזיה השנתית בשני חלקים ועל כן נוהגת רשות השידור לכנות את מחצית השנה הראשונה כתקופה א' ואת מחצית השנה השנייה כתקופה ב'.

41. על מנת להקל על החישובים בתובענה זו, חושבה התקופה להשבה כאילו רשות השידור גבתה מאת חברי הקבוצה אגרת טלוויזיה שלא כדין החל מתקופה ב' בשנת 2011 על אף שיתכן והגבייה האסורה החלה עד 3 חודשים לכן, עם בירור הבקשה לאישור וקבלת נתונים המצויים אצל המשיבה יתוקן החישוב בהתאם.

42. יצוין כי סכום אגרת הטלוויזיה שנגבה מהציבור, איננו קבוע והוא משתנה.

43. ביחס לשנת 2011, בהתאם למחקר של הכנסת מיום 3.2.11 בעניין אומדן הכנסות מגביית אגרת רשות השידור באמצעות החברות לשידורי טלוויזיה רב- ערוציים הרי שבחודש ינואר 2011 אגרת הטלוויזיה הייתה בסך של 379 ₪ לשנה. מכאן שמחצית מסכום זה רלוונטי לתקופה ב- דהיינו סך של 189.5 ₪ בתוספת קנסות פיגורים. מצ"ב נספח ט' עמוד רלוונטי ממחקר כנסת מיום 3.2.11.

נספח ט' לבקשה

44. וביחס לשנת 2012, באתר רשות השידור נכתב כי גובה האגרה לשנת 2012 הינו בסה"כ 463 ₪, כאשר תקופה א' היא 279 ₪ ותקופה ב' היא 184 ₪. יצוין גם כי סכומים אלו נכונים אך ורק עד ליום 31.07.2010 וזאת ככל הנראה משום שמסוף חודש יולי, כל פיגור גורר קנסות. מצ"ב נספח י' לבקשה מסמך מאתר האינטרנט של רשות השידור בעניין גובה האגרה לשנת 2012.

נספח י' לבקשה

45. למרות זאת באי כוחי סבורים כי אין כל סיבה שהאגרה השנתית לא תחולק באופן שווה בשווה בין שני התקופות ועל כן החישובים הן של האגרה השנתית והן של הקנסות חולקו באופן שווה בין 2 התקופות של כל שנה ושנה.

46. כך שנכון למועד הגשת בקשה זו, על רשות השידור להשיב לחברי הקבוצה את אגרת הטלוויזיה עבור התקופות הבאות בתוספת ריבית והצמדה מיום ששולמו למשיבה:

א. תקופה ב' בשנת 2011 לרבות קנסות פיגורים – סך של 189.5 ₪ בתוספת קנסות פיגורים.

ב. תקופות א'+ב' בשנת 2012 לרבות קנסות פיגורים – סך של 463 ₪ בתוספת קנסות פיגורים.

47. יצוין כי הן ביחס לנזק האישי והן ביחס לנזק הקבוצתי, יתכנו שינויי מדד קלים ובכל אופן כשבית המשפט הנכבד יפסוק השבה לחברי הקבוצה הרי שיושב לכל חבר בקבוצה הסכום המדויק הרלוונטי לו באופן ספציפי וזאת בהתאם למידע המצוי בידי המשיבה באופן מלא.

48. על פי יעוץ משפטי שקיבלתי, הקבוצה כוללת 130,860 משקי בית, כאשר סכום הכסף שעל המשיבה להשיב לכל אחד מחברי הקבוצה הינו סך של 652.5 ₪. משכך, הרי שעל המשיבה להשיב לחברי הקבוצה סך של 85,386,150 ₪ (130,860 משקי בית כפול סך התשלום עבור האגרה בתקופות הרלוונטיות- 652.5 ₪).

התאמת התובענה כתביעה ייצוגית

49. כפי שיפורט להלן ועל פי ייעוץ משפטי שקיבלתי התובענה מתאימה להיות תביעה ייצוגית:

50. על פי ייעוץ משפטי שקיבלתי, תובענה זו נכנסת בגדרו של פריט 11 לתוספת השנייה לחוק התובענות:

"תביעה נגד רשות להשבת סכומים שגבתה שלא כדין, כמס, אגרה או תשלום חובה

אחר".

51. כפי שפורט בחלק המשפטי של בקשה זו, התובענה מבוססת על גביית אגרה שלא כדין מכאן שהתובענה עומדת בתנאי הסף של סעיף 3(א) לחוק התובענות.
52. על פי ייעוץ משפטי שקיבלתי ובהתאם לסעיף 4(א)(1) לחוק, יש לי עילת תביעה אישית נגד המשיבה (כמפורט לעיל בהרחבה) ועילה זו מעוררת שאלות משותפות של עובדה ומשפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה.
53. בעצת באי כוחי, קבוצת בני האדם אשר להם שאלה משותפת של עובדה או משפט בעילת תביעה זו כוללת את כל האנשים ששילמו אגרת טלוויזיה עבור תקופות זמן, החל ממועד סגירת שידורי הטלוויזיה האנלוגיים (מרץ 2011) והלאה, אשר אין ולא היה בחזקתם, במהלך תקופות אלו, ממיר לקליטת שידורי עידן פלוס ו/או שידורי כבלים/לוויין.
54. **סעיף 8(א)(1) לחוק** - עמדת הפסיקה בכל הנוגע לצורך בשאלות משותפות של משפט או עובדה בין חברי קבוצת התובעים הנה שדי בכך שהיסוד המשותף מהווה מרכיב מהותי בהתדיינות כדי למלא תנאי זה (ראה: ע"א 1977/97 ברזני נ' בזק, פ"ד נה(4) 585, 612).

א. השאלות העובדתיות והמשפטיות הן:

- 1) החל ממועד הפסקת השידורים האנלוגיים, האם משק בית ללא ממיר דיגיטאלי ואנטנה מותאמת (ציוד מותאם) נחשב לבעל פוטנציאל קליטה המחויב בתשלום אגרת טלוויזיה?
  - 2) האם גביית אגרת טלוויזיה ממשק בית שאין בו ממיר (ללא פוטנציאל קליטה) בעבור תקופות, החל ממועד הפסקת השידורים האנלוגיים, מהווה גבייה כדין?
  - 3) האם גובה המשיבה אגרת טלוויזיה ממשקי בית ללא ממיר דיגיטאלי ואנטנה מותאמת (ציוד מותאם)?
- ב. שאלות אלו משותפות לכלל חברי הקבוצה, שכן השאלה האם משק בית ללא ממיר דיגיטלי הינו בעל פוטנציאל קליטה, משפיעה באופן ישיר על חברי הקבוצה.
- ג. קיימת יותר מ"אפשרות סבירה" כי התובענה תוכרע לטובת הקבוצה. העובדות נתמכות בראיות ואינן מעלות מחלוקת של ממש על כך שמיום הפסקת השידורים האנלוגיים, אין אפשרות צפייה (פוטנציאל קליטה) ללא ממיר דיגיטלי. כך שלמעשה המשיבה גובה אגרת טלוויזיה שלא כדין מאת עשרות ומאות אלפי אנשים.
- ד. לפיכך, על סמך העובדות והחיקוקים הרלוונטיים, קיימת אפשרות סבירה ואפילו למעלה מזה, שהמחלוקת תוכרענה לטובת המבקש והקבוצה.
55. **סעיף 8(א)(2) לחוק**: "תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין".

- א. הנוק שסופג כל אדם שצריך לשלם את האגרה לשווא הינו כ-400 ₪ לשנה. לכן ישנו חסם בפני הגשת תביעה אישית ע"י כל אחד ואחד מחברי הקבוצה, וכן עקב העלויות הגבוהות שבניהול הליך משפטי עצמאי. יתירה מזאת, פנייה עצמאית

- לרשות השידור ומחייה על דרישת החוב- איננה מועילה דבר, המשיבה בשלה-
דורשת את האגרה וכל פיגור בתשלום גורר קנסות.
- ב. הבקשה עוסקת בנושא בעל חשיבות ציבורית מהמעלה הראשונה- גביית אגרה שלא כדין.
- ג. אישור התביעה כייצוגית יגשים את מטרות חוק תובענות ייצוגיות כפי שהן מפורטות בסעיף 1 לחוק.
- ד. קבלת הסעד – השבת האגרה שנגבתה שלא כדין וצו שיורה למשיבה לחדול מהגבייה שלא כדין- תעשה צדק עם עשרות אלפי איש שנאלצים כיום לשלם אגרת טלוויזיה לשווא (שכן הרי אין להם פוטנציאל קליטה!) וללא הסמכה חוקית לכך. רק תובענה ייצוגית המייצגת את כלל הקבוצה תוכל להביא לתוצאה זו.
- ה. ריבוי התביעות הנובע מהגשת תביעה אישית ע"י כל אחד מתברי הקבוצה יהווה עומס כבד על מערכת המשפט במדינת ישראל ובזבוז משאבים אדיר.
- ו. לאנשים רבים קיים קושי לגשת לערכאות הן בשל סכום הנזק והן בשל העלות של ניהול הליך משפטי, תובענה ייצוגית תאפשר לקבוצה זו את יומה בבית המשפט.

56. סעיף 8(א)(3) לחוק:

- א. לבאי כוחי ניסיון בניהול תובענות ייצוגיות ומדובר במשרד עורכי דין עם ותק רב וניסיון בכל תחומי המשפט. בשנים האחרונות הגישו באי כוחי מספר רב של בקשות לתובענות ייצוגיות בתחומים שונים.
- ב. על כן, קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כל חברי הקבוצה ינוהל ויווצג בדרך הולמת. בעצת באי כוחי ולמיטב הבנתי, אף אין כל ניגוד עניינים ביני ובין יתר חברי הקבוצה שבשם אני מגיש את התובענה. כלל חברי הקבוצה נפגעו באופן דומה ואני רואה את עצמי כשלוח של כלל חברי הקבוצה.

57. סעיף 8(א)(4) לחוק: "קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בתום לב."

- א. אני אדם פרטי אשר נגרם לי נזק כתוצאה מהתנהלות המשיבה. אין לי כל ניגוד עניינים ועניינם של כלל חברי הקבוצה ינוהל תוך הקפדה על יושר והגינות, על מנת לתקן את העוול שנעשה לחברי הקבוצה.
- ב. יש לי היכולת הכלכלית לנהל תביעה ייצוגית.

58. לאור כל האמור, בית המשפט הנכבד מתבקש להורות על מתן הסעדים שפורטו בבקשה.

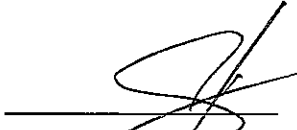
זה שמני, זו חתימתי ותוכן תצהירי אמת.

דניאל מה'עיים

אישור

אני הח"מ, אסף פינק, עו"ד, מאשר בזה כי ביום 21.11.12 התייצב בפני מר דניאל מה'עיים אשר זיהה את עצמו באמצעות תעודת זהות 316624014 ולאחר שהזהרתיו כי עליו לומר את האמת וכי הוא יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר את נכונות הצהרתו דלעיל וחתם עליה בפני.

אסף פינק, עו"ד

תצהיר

אני החתומה מטה, נעמי מה נעים נושאת תעודת זהות מס' 306339128, לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפויה לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן, מצהירה בזאת כדלקמן:

הנני נותנת תצהירי זה בתמיכה לבקשה לאישור תובענה ייצוגית כנגד רשות השידור בעניין גביית אגרת טלוויזיה שלא כדין.

תצהירי זה ניתן לתמוך בתצהיר של המבקש, בעלי מר דניאל מה נעים, לאימות העובדות שידועות לי מידיעה אישית ואשר אינן ידועות לו מידיעה אישית. משכך תצהירי זה יתייחס אך ורק לאותן עניינים.

1. לאחר קבלת דרישת התשלום לחוב באגרת טלוויזיה ע"ס של 1,167 ₪ מיום 19.8.12, התקשרתי למשרד עורכי דין פרנקל (וזאת משום שפרטי המשרד הופיעו בדרישה לתשלום כמייצגים את המשיב) והבעתי מחאה על דרישת התשלום. מכיוון שהפקידה לא הצליחה להסביר באופן המניח את הדעת מדוע בעלי חוב באגרה, ביקשתי לדבר עם עורך דין. נעניתי כי עורך הדין עסוק כרגע, ולכן השארתי לו הודעה עם מספר הפלאפון שלי.
2. מכיוון שעורך דין לא התקשר אלי בחזרה, נאלצתי להתקשר למשרד עורכי הדין פרנקל שוב ולמחות כנגד דרישת התשלום. גם שיחה זו לא הניבה הסברים המניחים את הדעת ועל כן הבנו כי אם רצוננו שעורך דין יתייחס לטענותינו ברצינות, אין לנו ברירה אלא לשלוח לרשות השידור פנייה בכתב.
3. לאור קבלת מכתב רשות השידור מיום 19.9.12, ניסיתי להתקשר למשרד עורכי הדין פרנקל פעם נוספת כדי למחות על דרישת התשלום וכדי להבין מתי אם כן לטעמה של הרשות לא תיווצר חובה לתשלום האגרה.
4. הפקידה הסבירה לי כי לא מעניין את רשות השידור אם יש או אין ברשותנו ממיר, מה שחשוב הוא הימצאות "טיונר". הפקידה דחתה את הטענה כי לאור המעבר לשידור הדיגיטאלי אין כל משמעות להימצאות או הימצאות הטיונר וכיום מבחינה פונקציונאלית הרכיב המשמעותי הינו הממיר. גם ציינתי כי אם יגיע בודק לביתנו הוא יראה שאין לנו יכולת צפייה, אך ללא הואיל.
5. לשאלתי הפקידה הסבירה כי על מנת שלא לחוב באגרת הטלוויזיה בשנה הבאה, הרי שיהא עלינו להזמין לביתנו טכנאי מחשבים שיוציא את הטיונר ויצהיר על כך.
6. לא נותרה בידנו כל ברירה. על מנת להימנע מחוב גדול עוד יותר (קנסות פיגורים והוצאות גבייה) נאלצנו לשלם תחת מחאה את מלוא הסכום שרשות השידור דרשה ממנו וזאת לאחר שהניסיונות (הטלפונים והמכתב) להניא את המשיבה מעמדתה לא צלחו ועל כן התלטנו שלא לצבור ריביות נוספות ואף מתוך חשש מהליכי גבייה ומעיקולים שכן להבנתנו החוב המוכחש היה כבר בטיפול משרד עורכי דין.

7. משכך למחרת קבלת המכתב מרשות השידור, דהיינו ביום 17.10.12, שילמתי סך של 1,400 ₪ בתשלום טלפוני בכרטיס אשראי. מצ״ב כנספת ה' לבקשה הקבלה שקיבלנו בדואר עבור התשלום המעידה על התשלום האמור.

נספח ה' לבקשה

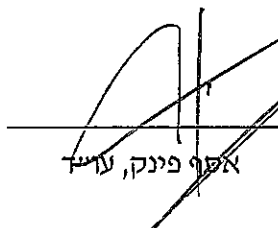
8. ביום 7.11.12 התקשרה אלי הגב' רבקה, שהציגה את עצמה כפקידה ממושרד עו״ד פרנקל. היא אמרה שהיא דיברה עם בעלי, והוא הפנה אותה אלי. הגב' רבקה אישרה את קבלת הפקס מיום 6.11.12. והבהירה כי הכסף לא יוחזר וכן כי האמור בכתבות בעיתון איננו נכון וכל עוד אין פסיקה של העליון בעניין, עדיין נחויב בתשלום האגרה. כן מסרה גב' רבקה שנדע שאנו מחויבים כדי שלא ייווצר מצב שלא נשלם את האגרה בשנה הבאה ואז נחויב גם בקנסות פיגורים. לבקשתי לקבל תגובה בכתב, הפקידה מסרה: "אני אבדוק אבל בשביל מה צריך תגובה בכתב? בגלל זה אני התקשרתי".

זה שמי, זו חתימתי ותוכן תצהירי אמת.

נעמי מה נעים

אישור

אני הח"מ, אסף פינק, עו״ד, מאשר בזה כי ביום 21.11.12 התייצב בפני הגב' נעמי מה נעים המוכרת לי אישית ולאחר שהזהרתיה כי עליה לומר את האמת וכי היא תהיה צפויה לעונשים הקבועים בחוק אם לא תעשה כן, אישרה את נכונות הצהרתה דלעיל וחתמה עליה בפני.

אסף פינק, עו״ד